Գրադարան

Ազգ
Azg
26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2007 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 239 (3891)

Հայ համայնքը պատրաստ է լքել Թուրքիան

Թուրքիայի հայ համայնքի փաստաբան Սիրան Բաքարը հայտարարել է, որ հայ համայնքը ամեն վայրկյան պատրաստ է լքել երկիրը: Խոսելով «Ակօս» շաբաթաթերթի խմբագրապետ Հրանտ Դինքի, Մալաթիայի «Զիրվե» հրատարակչության աշխատակիցների սպանությունների, ինչպես նաեւ Թուրքիայում քրիստոնյա հոգեւորականների դեմ իրականացվող հարձակումների մասին՝ Սիրան Բաքարը նշել է, որ բոլոր այդ դեպքերը հայ համայնքում առաջ են բերել լուրջ անհանգստություններ: «Թուրքիայում ազգային փոքրամասնությունները դեռեւս վախենում են իրենց դեմ հնարավոր հարձակումներից: Նյութապես ապահովները ասում են, թե «մի բան որ լինի, կփախչեմ»: Նրանք կարող են մեկնել Մ. Նահանգներ, Ֆրանսիա եւ մի շարք այլ երկրներ, որտեղ ունեն հարազատներ: Իսկ նյութապես անապահովները մնում են Թուրքիայում: Իսկ հեռանալ ավելի շատ նախընտրում են երիտասարդները»,- ընդգծել է հայ համայնքի փաստաբանը:

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսն ամփոփում է անցնող տարին

Հարցազրույց Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության փոխնախագահի Վլադիմիր Աղայանի հետ

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

- Ինչո՞վ այս տարի առանձնացավ Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի գործունեությունը:

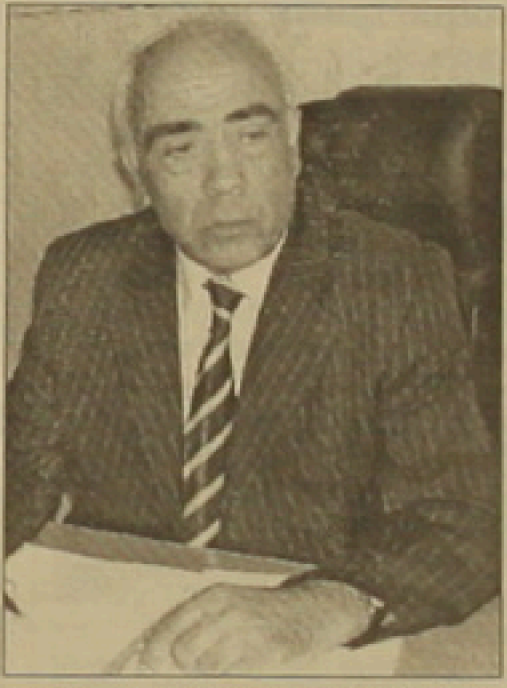

- Կոնգրեսի կանոնադրական հիմնական նպատակներից է աջակցությունը հայ ժողովրդի համախմբմանն ազգային շահերի շուրջը: Իսկ այդ հիմնահարցերը բազմաթիվ ու բազմաբնույթ են, ուստի Կոնգրեսն իր գործունեության ընթացքում առաջին պլան է մղում գերակայություն ունեցող խնդիրները, որոնցից ամենագլխավորը աջակցությունն է Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը, հայոց պետականության ամրապնդմանը, այդ գործընթացներում սփյուռքի ներուժի ներգրավմանը: Այս տարի եւս շարունակել ենք այդ հիմնահարցի լուծմանը նպատակաուղղված մեր ավանդական ծրագրերը: Հունվարի երկրորդ կեսին Կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանը սփյուռքի մի շարք գործարարների հետ կժամանի Երեւան եւ հանրապետության իշխանության բարձրագույն մարմինների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ կքննարկվեն Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանն աջակցելու գալիք տարվա խնդիրները:

Ինչ վերաբերում է կոնկրետ այս տարվա առանձնահատկությանը, ապա առանց վերապահման 2007-ը կարելի է համարել կոնգրեսի երիտասարդական տարի: Անցյալ տարի ձեւավորված երիտասարդական կազմակերպությունների ասոցիացիան այս տարի բավականին լայն գործունեություն ծավալեց: Հատկապես հիշատակման է արժանի Հայկական միջազգային երիտասարդական խորհրդաժողովը՝ «21-րդ դարի մարտահրավերները եւ հայ երիտասարդությունը» օրակարգով: Խորհրդաժողովի նպատակն էր ընթացիկ հարյուրամյակի մարտահրավերների համատեքստում քննարկել համազգային շահերի եւ իրավունքների պաշտպանության շուրջը հայ երիտասարդության համախմբման, Հայաստան-սփյուռք, սփյուռք-սփյուռք բազմակողմանի համագործակցության ամրապնդման ու զարգացման, քաղաքական, կրոնական, էթնոմշակութային տարբեր պայմաններում բնակվող հայության ազգային նկարագրի, ինքնության, մշակույթի եւ ավանդույթների պահպանման ու զարգացման գործընթացներում երիտասարդության դերի բարձրացմանն առնչվող խնդիրները:

Տես էջ 3

GALLUP-Ի ՏՎՅԱԼՆԵՐՈՎ

«Ազգը» ամենակարդացվող թերթերից մեկը Հայաստանում

Հայաստանում քաղաքական տրամադրությունների ու քաղաքական գործիչների նկատմամբ վերաբերմունքը ճշտելու համար Gallup-ի կատարած հարցումների համաձայն, մեր բնակչությունը հիմնականում տեղեկատվությունը ստանում է հեռուստատեսություններից: Սակայն բնակչության 41%-ը նախընտրում է տեղեկություններ քաղել թերթերից: Բարեկամներից եւ ծանոթներից (այսինքն՝ բամբասանքի միջոցով) տեղեկություններ ստանալու ավանդույթը պահպանվում է, եւ շատերը՝ մոտ 40%-ը, շարունակում են նաեւ վստահել լուրերի տարածման այս եղանակին: Հանրահավաքների ժամանակ տեղեկատվություն է ստանում մոտ 11%-ը, ինչը հոկտեմբեր ամսվա համեմատ ավելի է 4 %-ով: Տեղեկատվության տարածման ամենաժամանակակից ձեւից՝ ինտերնետից օգտվում է հետաքրքրասերների 7%-ը: Որպես տեղեկատվության աղբյուր, թերթերին վստահող քաղաքացիների նախասիրությունները բաժանվել են հետեւյալ կերպ. 14%-ով առաջին տեղում է «Առավոտ» օրաթերթը: Վերջինիս վարկանիշը հոկտեմբերյան հարցման համաձայն եղել է 15%-ը, անկումը կազմել է 1%: Երկրորդ տեղում է **«Ազգը»** 11% վարկանիշով: Նկատենք, որ նախորդ՝ հոկտեմբերին տեղի ունեցած հարցման համաձայն, մեր թերթի վարկանիշը, ըստ Gallup-ի, ընդամենը 7% էր, եւ **«Ազգը»** զբաղեցնում էր 3-րդ հորիզոնականը: Այսինքն՝ աճը վերջին 3 ամիսների ընթացքում կազմել է 4%: Մեզ հետ 3-րդ տեղը կիսող «Հայկական ժամանակի» վարկանիշը այս ամիսների ընթացքում ընկել է 3%-ով եւ այժմ 5-րդ տեղում է «Երկիր» շաբաթաթերթի հետ: Ըստ Gallup-ի, անկում է ապրել նաեւ «Իրավունքի» վարկանիշը, որը ներկայումս 9%-ով երրորդ տեղում է նախկին 2-րդի փոխարեն: Կտրուկ ընկել է նաեւ «Հայոց աշխարհի» վարկանիշը՝ 6-ից հասնելով 3%-ի: Համեմատաբար կայուն են «Հայաստանի Հանրապետություն», «Գոլոս Արմենիի», «Չորրորդ իշխանություն» թերթերի վարկանիշները:

Ինչեւէ, ամփոփելով Gallup-ի ներկայացրած արդյունքները եւ համեմատելով թերթերի վարկանիշները, կարող ենք նկատել, որ որոշակիորեն նվազել է այն թերթերի ընթերցողների թիվը, որոնք ընդգծված միակողմանի կերպով պաշտպանում են այս կամ այն թեկնածուին: Հավանական է, որ այս ֆոնի վրա **«Ազգի»** հավասարակշիռ եւ անկողմնակալ վերաբերմունքն արժանացել է ընթերցողների հավանությանը, ինչն էլ բերել է մեր թերթի վարկանիշի կտրուկ աճին:

ԱՐՄԵՆ ՄՈՒԼԵՅԱՆ

Տեր-Պետրոսյանի հայտնությունը ընտրողների չեզոք դաշտում շփոթ է առաջացրել

«Սոցիոմետրի» վերջին հարցումների պատկերը

«Սոցիոմետր» կենտրոնի ղեկավար, սոցիոլոգ **Ահարոն Ադիբեկյանի** տեղեկացմամբ՝ կենտրոնում այս շաբաթ, կիրակի օրերին ավարտվել է նախնական նախընտրական փուլի վարկանիշային երրորդ հարցման ամփոփումը՝ տալով հետաքրքրական պատկեր: Այս հարցմանը մասնակցել է 2800 հարցվող՝ ողջ երկրի տարածքով, ընտրողների 1-2 տոկոսի շրջանակում:

Սերժ Սարգսյանը համոզիչ առաջին տեղում է, երկրորդ տեղում Արթուր Բաղդասարյանն է, երրորդ-չորրորդ տեղերի համար պայքարում են Արտաշես Գեղամյանը եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, նրանց հետեւում է Վահան Հովհաննիսյանը: Վազգեն Մանուկյանի վարկանիշը, վերջին սկանդալների շնորհիվ մի փոքր բարձրացել է՝ 3 տոկոսից ավելի. «Բայց ամեն ինչ դեռ առջեւում է, սրանք նախնական խմորումներն են, երբ Ա. Գեղամյանը, Ա. Բաղդասարյանը, Վ. Մանուկյանը դեռ լուրջ ընտրարշավ չեն սկսել», ասում է Ադիբեկյանը:

Ըստ նրա՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հայտնությունն ընդդիմության շարքերում մեծ խառնաշփոթ է մտցրել, եւ այն չեզոք դաշտը, որը սովորաբար ընտրություններից հեռու է ու մտավախություն ունի, որ Տեր-Պետրոսյանի հետ մութ օրերն էլ կվերադառնան, ակտիվանալու է: Փաստորեն նա ակտիվացնում է այն զանգվածը, որը վախ ունի նրա վերադարձից: Այդ շերտի ընտրողները դուրս կգան իրենց անտարբերության կեցվածքից եւ կգնան ընտրելու: Բնականաբար ոչ Տեր-Պետրոսյանի օգտին: «Մենք հարցում ունենք՝ «Ո՞ւմ չեք տալու ձայնը», որի պատասխանողները Տեր-Պետրոսյանին դեմ լինելով՝ գնալու են այլ թեկնածուի օգտին քվեարկելու:

Ա. Վ.

Տեր-Պետրոսյանը հրապարակել է իր առաջին «հրամանագիրը»

Տարածվել է Հայաստանի առաջին նախագահի կոչը՝ ուղղված հանրապետության քաղաքացիներին: Տեր-Պետրոսյանը նշում է, որ իրավապահ մարմինները իր կողմնակիցներին կանչում, ահաբեկում եւ սպառնում են իրեն աջակցելու եւ հանրահավաքներին մասնակցելու համար: Առաջին նախագահը նշում է, որ այդօրինակ գործողությունները վաղ թե ուշ դառնալու են հատուկ քննության առարկա եւ պատասխանատուները կանգնելու են դատարանի առաջ: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը իր կողմնակիցներին կոչ է անում. «Մի՛ ենթարկվեք իշխանությունների կամայականություններին, մի՛ արձագանքեք իրավապահ մարմինների ապօրինի կանչերին»: Տեր-Պետրոսյանը հորդորում է իր կողմնակիցներին իրավապահ մարմիններ ներկայանալ միայն գրավոր ծանուցում ստանալու դեպքում, միաժամանակ առաջարկելով կրկնօրինակել դրանք (ծանուցագրերը) եւ ուղարկել առաջին նախագահին սատարող շարժման գրասենյակ: Իր կոչը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ավարտել է՝ «սա եթե կուզեք, համարեք իմ առաջին, առայժմ ոչ պաշտոնական հրամանագիրը» բառերով:

Հայկական մշակույթը Չինաստանում

ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատվության վարչությունից հաղորդել են, որ հայկական մշակույթի օրերին մասնակցելու նպատակով Չինաստանում է գտնվում հայկական պատվիրակությունը մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանի գլխավորությամբ: Պեկինում պատվիրակությանը ընդունել է Չինաստանի մշակույթի նախարար Սուն Ջյաժենը: Հանդիպման ընթացքում ձեռք են բերվել պայմանավորվածություններ երկու երկրների թանգարանային, գրադարանային, ազգային նվագարանների, կինոյի, թատրոնի եւ արվեստի այլ ոլորտների հաստատությունների միջեւ համատեղ ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ: Նշվել է, որ հաջորդ տարի Հայաստանում կանցկացվեն չինական մշակութային միջոցառումներ: Պեկինի մայրաքաղաքային գրադարանում բացվել է Հայաստանի նկարիչների միության նախագահի Կարեն Աղամյանի անհատական ցուցահանդեսը, իսկ դեկտեմբերի 25-ի երեկոյան տեղի է ունեցել Չինաստանում հայ մշակույթի օրերը ազդարարող հայ կատարողների գալա-համերգը:

Վիճակագրությունը Ադրբեջանում ճշգրիտ գիտություն չէ՞

Տվյալներ չունե՞ք՝ դիմեք մեզ

Ասում են, թե որեւէ միտք հաճախակի կրկնելուց ոչ միայն սկսում ես հավատալ դրան, այլեւ դառնում շատ հավանական: Հայաստանի հասցեին «պարտվող» որակումն օգտագործող ադրբեջանցի իշխանավորները հավանաբար կարիք ունեն այդ պիտակմանը նախ՝ հավատալու, ապա նաեւ ընդունելու: Ձեւավորվող բարդույթները պակաս վտանգավոր չեն արդեն իսկ գոյություն ունեցողներից, բայց, ինչեւէ:

Ադրբեջանական քարոզչամեքենան իսկապես ընտրություն չի կատարում օգտագործվող միջոցների միջեւ, ավելին, ամենայն հանգստությամբ նախընտրում է ակնհայտ կեղծիքն ու չի խորշում, մեղմ ասած, չճշտված տվյալներից: Խոսքը օրերս ադրբեջանական կայքէջերում հայտնված այն տեղեկության մասին է, թե Հայաստանի ՀՆԱ համեմատ ռազմական ծախսերը կազմում են շուրջ 4,3 տոկոս այն դեպքում, երբ նույն ծախսերը Ադրբեջանի ՀՆԱ համեմատ իբր կազմում են 3,8 տոկոս:

Թե ադրբեջանական դիվանագիտական մտքի յուրօրինակ ներկայացուցիչները որտեղից են պեղել այս թվերը, դժվար է կռահել, սակայն դժվար չէ հասկանալ նման մոտեցման դրդապատճառները: Ամեն դեպքում, ի գիտություն ոչ միայն մեր ադրբեջանցի կոլեգաների, նաեւ դիվանագիտական հաստատությունների ներկայացուցիչների, նշենք, որ Հայաստանի ռազմական ծախսերը ՀՆԱ համեմատ 2005-2006 թվականներին կազմել են ընդամենը 2,9 տոկոս, իսկ 2002-2004 թթ.՝ միայն 2,7 տոկոս:

Իսկ այն, թե Ադրբեջանը չի քննարկում տարածքային ամբողջականության, դրա հետ մեկտեղ նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցերը, ապա սա եւս ամբողջությամբ կարող է տեղավորվել ցանկությունների եւ իրականության անհամապատասխանության մոտեցման մեջ: Եվ դա այն դեպքում, երբ պատերազմից հավերժորեն խոսող ու, թերեւս, պատերազմական գործողություններով որոշակի փառքի ձգտող ալիեւյան Ադրբեջանը նույնպես պատրաստվում է նախագահական ընտրությունների:

Եթե վերջին օրերի ռազմատենչությունն էլ կարծես փորձում են փոխարինել խաղաղաձգտում հայտարարություններով, ապա դա եւս տեղավորվում է նախընտրական տրամաբանության մեջ, քանի որ եվրոպական դիտորդներին ժողովրդավարական արժեքների գերակայություն ներկայացնելու համար հարկ է խոսել համամարդկային արժեքների համատեքստում:

Ապագա ճարտարապետները քաղաքականապես ավելի տկար կլինեն

Հասարակական գիտությունները դուրս են մղվում բնագիտական համալսարանից

Հարցեր վարչապետին

«Ազգի» միջոցով հանրապետության վարչապետ Սերժ Սարգսյանին հարցեր ուղղելու ցանկություն ունեցողները մեզանում, անշուշտ, սակավաթիվ չեն, սակայն տարօրինակ զուգադիպությամբ, վերջին հարցադրումների հեղինակները բուհերի դասախոսներ են, որոնց հետ այս կամ այն պատճառաբանությամբ այս ուստարում պայմանագիր չի կնքվել: Երեւանի ճարտարապետության ու շինարարության պետական համալսարանի ռեկտոր Գ. Թոփմաջյանը դադարեցրել է փիլիսոփայության գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Ռուբեն Պետրոսյանի հետ անցած տարի կնքած պայմանագիրը՝ քաղաքագիտություն առարկան ուսումնական ծրագրից հանելու պատճառով: «Ի՞նչ նպատակ է հետապնդում Թոփմաջյանը եւ բոլոր նրանք, ովքեր պաշտպանում են այդ առարկայից հրաժարվելու տեսակետը: Ինչո՞ւ են ցանկանում, որ բուհ ավարտած մասնագետը քաղաքականապես լինի տգետ, պասիվ, անտարբեր: Հավանաբար այդպիսի ղեկավարներն առաջնորդվում են «որքան տգետ է հասարակությունը, այնքան հեշտ է նրան կառավարելը» մտածելակերպով», գրում է Պետրոսյանը, հավելելով, որ այդ պաշտոնում ընտրվելուց հետո համալսարանի դասախոսական կազմի եւ ուսանողության հետ առաջին հանդիպման ժամանակ ռեկտորն իր ելույթը սկսել է հետեւյալ հայտարարությամբ. «Սա տեխնիկական բուհ է, այստեղ հասարակագիտական առարկաները երկրորդական են, եւ եթե ուսանողը մաթեմատիկայից դրական է ստանում, ապա հասարակական գիտությունների դասախոսներն իրավունք չունեն բացասական գնահատելու: Հետեւաբար առաջին իսկ հրամանով վերացնում եմ հասարակական գիտությունների ամբիոնը, այդ առարկաները կցելով մասնագիտական տարբեր ամբիոններին»:

Այդ խոսքերից հետո ռեկտորը դիմել է հասարակական գիտությունների դասախոսներին, ասելով, որ իր համար նրանց դասավանդած առարկաները զրոյական նշանակություն ունեն: Նրա այդ մոտեցումը, Պետրոսյանի դիտմամբ, փոխանցվել է դեկաններին, ամբիոնների վարիչներին ու հատկապես ուսանողներին՝ հասարակագիտական առարկաների նկատմամբ առաջացնելով հեգնական եւ արհամարհական վերաբերմունք:

Պատասխան ստանալու ակնկալիքով նա վարչապետին դիմում է հետեւյալ հարցադրումներով՝ իրավունք ունի՞ բուհի ղեկավար աշխատելու այդպիսի մտածելակերպ ունեցող մարդը, մեղադրելի չէ՞ այդպիսի մոտեցումը, նման գործունեությունը պետական հանցագործություն չէ՞:

Պարզաբանում ԵՃՇՀ-ից

Պետրոսյանի նամակը ընթերցելուց հետո հեռախոսով զրուցեցինք Երեւանի ճարտարապետության ու շինարարության պետական համալսարանի էկոնոմիկայի, իրավունքի ու կառավարման ամբիոնի վարիչ Սարգիս Ստեփանյանի հետ: Նա հաստատեց, որ քաղաքագիտություն առարկան տարեսկզբին իրոք հանվել է ուսումնական ծրագրից, քանի որ «եվրոպական տեխնիկական բուհերում այդպիսի քաղաքականացված ծրագիր գոյություն չունի, ոչ մի տեղ չեն դասավանդվում քաղաքագիտություն, տնտեսագիտություն, պատմություն, որովհետեւ տեխնիկական առարկաները չեն տեղավորվում հատկացված ժամաքանակում: Այդ առարկաների հիմնական դրույթները դասավանդվում են միջնակարգ դպրոցում եւ իմացության այդ մակարդակը լիովին բավարար է տեխնիկական բարձրագույն կրթություն ունեցողի համար»:

Կրթության նախարարի զարմանքը

Պետրոսյանի նամակի եւ Ստեփանյանի պատասխանի մասին երեկ տեղեկացրինք գիտության եւ կրթության նախարարությունում տարեվերջյան ամփոփիչ ասուլիս հրավիրած Լեւոն Մկրտչյանին: Նա խիստ զարմացավ, որ որեւէ բուհ կարող է այդպիսի հիմնական որոշում կայացնել. «Այդպիսի բան չի կարող լինել, որովհետեւ գործող օրենքի համաձայն, բոլոր բուհերում հասարակական առարկաների համար նախատեսված է որոշակի ժամաքանակ: Ձեր նշած իրողության մասին ինձ չի տեղեկացվել, որեւէ դասախոսից բողոք չի հասել: Եթե **«Ազգում»** այդ մասին գրվի, անմիջապես ընթացք կտանք, որովհետեւ պետական բուհերն աշխատում են պետական չափորոշիչներին համապատասխան եւ աշխարհում չեք գտնի բնագիտական մի բուհ, որում տեղ չունենան հասարակական առարկաները: Ինձ համար սա նոր հարց է եւ հենց այսօր անպայման կճշտեմ», ասաց նախարարը:

Ինչո՞ւ է մեր նորակոչիկների կրթական մակարդակը ցածր

Մեզ հետ առանձնազրույցում կրթության նախարարն անդրադարձավ նաեւ նորակոչիկների գիտելիքների ցածր պաշարին, որից վերջերս հրապարակավ դժգոհություն էր հայտնել Հայաստանի պաշտպանության նախարարը: «Այդ խնդիրը միշտ եղել է, հատկապես գյուղական բնակավայրերում ութամյա կրթություն ստացածները աչքի են ընկել կրթական ցածր մակարդակով: Անշուշտ, իրենց մեղքը ունեն դպրոցները, սակայն մենք պարտավոր ենք այդ երեխաներին կրթել, հատուկ ուշադրություն դարձնելով այդ բնակավայրերի վրա: Դրանք հիմնականում բարձրլեռնային եւ անասնապահական շրջաններն են, որոնք վերահսկման կարիք ունեն: Դրանց թիվը շատ մեծ չէ, այդ իմաստով եվրոպական ցուցանիշներին համարժեք պատկեր ունենք»:

Երեկ հրավիրած ասուլիսում Լեւոն Մկրտչյանը խոսեց կրթական բարեփոխումների մասին (հատկապես կարեւորելով ավագ դպրոցի ստեղծումը), որոնց վերաբերյալ մասնագետների կարծիքը պարբերաբար հնչել է մեր թերթում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՊԱՏԱՀԱՐ

Բենզաբաքի մեջ ընկած մարդը դեռ անգիտակից վիճակում է

Ինչպես տեղեկացանք փրկարար ծառայության լրատվական կենտրոնից, դեկտեմբերի 24-ին, ժամը 21.55-ին ահազանգ է ստացվել, որ Երեւանի Շարուրի փողոցի թիվ 25 հասցեում՝ «Պատրոյան Քրիստինե» ՍՊԸ-ի տարածքում բենզինի լի տարայի մեջ մարդ է ընկել, որին հանելու համար անհրաժեշտ է փրկարարների օգնությունը: Հիմնարկության պահակ, 1985-ին ծնվ. Սամվել Դանիելյանին 60 տ բենզինի տարայից հանելու նպատակով տարայի մեջ է մտել 4 հրշեջ-փրկարար, փրկարար ծառայության սերժանտ Տիգրան Խաչատրյանը: Երբ Տ. Խաչատրյանը փորձել է դուրս գալ տարայից, այդ պահին նրա վրայից տարայի մեջ է ընկնում հատուկ թունանյութերից պաշտպանող (ԹՄՀ-8) շնչառական սարքը, ինչի հետեւանքով նա բենզինի գոլորշիներից թունավորում է ստանում եւ չի կարողանում դուրս գալ տարայից: Նրանց օգնության եկած փրկարարների ուժերով, անգիտակից վիճակում տարայից դուրս են բերվել Տ. Խաչատրյանը եւ Ս. Դանիելյանը: Տուժածներին տեղում ցուցաբերել են առաջին բուժօգնություն եւ շտապօգնության ավտոմեքենաներով տեղափոխել «Էրեբունի» բժշկական կենտրոն: Դեկտեմբերի 25-ի առավոտյան հրշեջ-փրկարար Տ. Խաչատրյանը դուրս է գրվել հիվանդանոցից, իսկ Ս. Դանիելյանը դեռ անգիտակից վիճակում է: Բժիշկները անում են հնարավոր ամեն ինչ, որ փրկեն 22-ամյա տղայի կյանքը:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Թույլ տվեք Ձեր թերթի միջոցով սրտագին շնորհակալություն հայտնել Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Սերժ Ազատի Սարգսյանին ու Երեւանի բոլոր բարեկամներին, որոնք կիսեցին մեր ընտանիքի վիշտը եւ ցավակցեցին՝ **Եկատերինա Իոսիֆովնա Տրետյակովայի** անժամանակ մահվան կապակցությամբ:

Գեներալ-մայոր
ԱԼԵՔՍԵՅ ՏՐԵՏՅԱԿՈՎ
ՄԱՐԻԱ ՏՐԵՏՅԱԿՈՎԱ
Մոսկվա

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ 529353
Համակարգչային ապահովումը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
Գ կամ PR նշումով հոդվածները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Բնապահպանության նախարարությունը անգամ պաշտոնյաների կատարած ո՞րսն է վերահսկում

Նախարարությունը գոհ է անցնող տարվա արդյունքներից

Բնապահպանության նախարարությունը, պարզվում է, խստորեն վերահսկում է նաեւ պաշտոնյաների կատարած որսը: Բնապահպանության նախարար **Արամ Հարությունյանը** երեկ նախարարության անցնող տարվա աշխատանքներն ամփոփող ասուլիսում հավաստիացրեց, որ բարձրաստիճան պաշտոնյաների կատարած որսի մասին եղած տեղեկությունները ավելի շատ խոսակցություններ են: «Ավելի շատ խոսակցություններ են, քան իրականում կա: Մենք վերահսկում ենք ամեն տիպի որսը ամենախիստ ձեւով, արձանագրում ենք եւ համապատասխան ընթացք տալիս: Օրինակ, մի քանի օր առաջ երեք եղնիկի դեպք հայտնաբերեցինք, բռնեցինք որսորդներին, իհարկե՝ պաշտոնատար անձինք չէին, քրեական գործ էլ հարուցվել է, նկարեցինք, ներկայացրինք ոստիկանությանը», ասաց բնապահպանության նախարարը:

Ամփոփելով անցնող տարին՝ Արամ Հարությունյանը հիմնականում դրական գնահատականներ հնչեցրեց իրենց աշխատանքի վերաբերյալ՝ արձանագրելով, օրինակ, բնապահպանական եւ բնօգտագործման, անտառների եւ տուրքերի մասով հավաքված գումարների քանակը, ինչպես նաեւ սեփական գործունեության բարելավման համար նախարարության ընդունած ակտերը: Նախարարության ամբողջ տարվա կատարածը, բնականաբար, չենք ներկայացնի, բայց մի քանի կարեւոր հարցեր, որոնք հատկապես տարեմուտի այս շրջանում հետաքրքրական են, նախարարի եւ աշխատակիցների պատասխանները ստացանք:

Գետառի հատվածում ճանապարհի կառուցմանն անդրադառնալիս

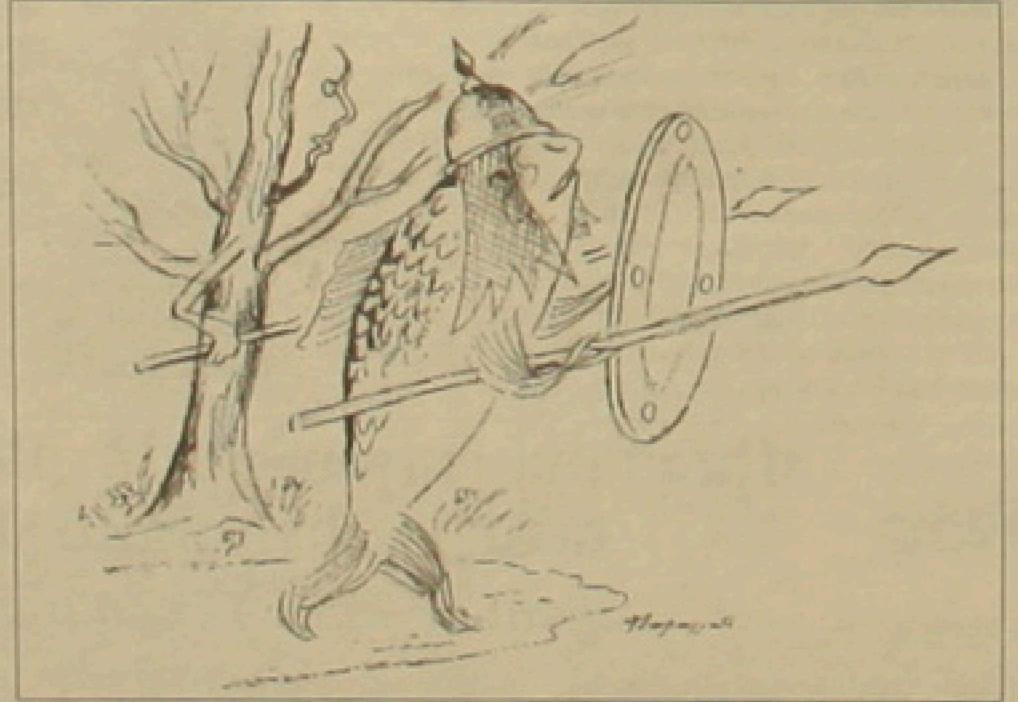

նախարարության բնապահպանական տեսչության պետի տեղակալ **Մարզպետ Քամալյանը** հայտնեց, թե այդ խնդրում բնապահպանության նախարարությունն արել է իր անելիքը: Տեսչության պետի տեղակալը ուշադրություն հրավիրեց այն հանգամանքի վրա, թե Գետառի խնդիրը բնավ էլ բնապահպանական հարց չէ. «Գետառը գետ չէ, հեղեղատար է, այնտեղ ջուր չպիտի լինի, ուղղակի քանի որ Երեւանը տարիներ շարունակ կոյուղացված չի եղել, այդ ջրերը թափվել են Գետառ, բայց դա գետ չէ»:

Համաշխարհային շուկայում գների բարձրացման արդյունքում Հայաստանի ընդերքի նկատմամբ ավելացել է դրսի հետաքրքրությունը: Նախարար Արամ Հարությունյանի խոսքով, ռուսական, կանադական, չինական ընկերություններն արդեն իսկ հետաքրքրվել են երկրի ընդերքով, եւ մի քանիսն արդեն պատրաստ են ընդերքն ուսումնասիրելու եւ գնահատելու համար լուրջ ներդրումներ կատարել: Նախարարը տեղեկացրեց, որ ռուսական «Ռոսատոմի» հետ արդեն կա ուրանի ընդերքի ուսումնասիրման նախնական պայմանագիր: Ռուսական կողմի շահագրգռությունը բնապահպանության նախարարին հույս է ներշնչել, թե 2008-ին կստեղծվի հայ-ռուսական համատեղ ձեռնարկություն:

Հայերիս համար տոնական սեղանին ձուկը ցանկալի ճաշատեսակ է: Նախարարը վստահեցրեց, որ թեեւ ձկան որսն այս ընթացքում արգելված է եղել՝ ձկների ձվադրման շրջանը պահպանելու համար, սակայն տոները հաշվի առնելով, ձկան որսը թույլատրվում է՝ համապատասխան վճարումների եւ փաստաթղթային ձեւակերպումների դեպքում: Հավանաբար գրելու համար մտայնությունը, թե շուկայում մինչ այժմ մեզ հանդիպած ձուկը Սեւանից չի եղել, Արամ Հարությունյանը նշեց. «Հայաստանում այսօր ձկան լուրջ պաշարներ կան, որոնք ստացվել են ձկնաբուծությամբ: Մենք վերահսկում ենք, իսկ արգելված շրջանում էլ ձկնորսության քիչ դեպքեր են հայտնաբերվել: Հայտնաբերելու դեպքում էլ փոքր խմբաքանակներ են եղել, առգրավվել են, համապատասխան միջոցներ են ձեռնարկվել»:

Ամանորի շեմին չեն լինի նաեւ տոնածառերի հատումներ՝ անգամ սանիտարական միջոցառումների անվան տակ: Արամ Հարությունյանն ընդգծեց, որ մինչ այժմ արդեն 1000 տոնածառ է ներկրվել Հայաստան, ընդունվում են նաեւ նոր ներկրումների հայտեր, որ լուծվի հատումների խնդիրը:

Օրեր առաջ **«Ազգը»** հոդված էր հրապարակել Թերլեմեզյանի անվան ուսումնարանի տարածքում նոր կառուցապատման վերաբերյալ, որտեղ նաեւ ծառահատումներ էին եղել: Տարածքի սեփականատերերն իրենց արարքն արդարացրել էին, թե տարածքն իրենց սեփականությունն է: **«Ազգի»** հարցին, թե բնապահպանության նախարարությունը ինչո՞ւ չի միջամտում մասնավոր տարածքում կատարվող ծառահատումներին, բնապահպանության վարչության պետի տեղակալը պատասխանեց. «Եթե դա իրենց տարածքն է, իրենց սեփականությունն է, կարող են ծառահատումներ անել, իսկ եթե ընդհանուր օգտագործման տարածք է, չեն կարող ծառահատում անել, դա արդեն գոտեւորման սխեմայով: Մենք կհանձնարարենք, կնայենք»:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսն ամփոփում է...

1-ին էջից

Խորհրդաժողովը բավականին ներկայացուցչական էր, մասնակցում էին 25 երկրների երիտասարդական պատվիրակություններ: Ակտիվ ներկայացված էին հատկապես ԱՊՀ երկրները: Երկօրյա քննարկումները գերազանցեցին սպասելիքները, դրանք բավականին գործնական էին, ինչի մասին վկայում են նաեւ արձագանքները՝ առաջարկելով նման հանդիպումները դարձնել պարբերական՝ տարբեր ձեւաչափերով:

Հաշվի առնելով կոնֆերանսում երիտասարդության առաջարկությունները՝ կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանը հանձնարարեց 2008-ին անցկացնել երիտասարդական միջազգային փառատոն, որի շրջանակներում տեղի կունենա նաեւ երիտասարդական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների համաժողով՝ քննարկելու հետագա անելիքները:

- Ինչպիսի՞ն էին Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության ավանդական դարձած օրերը Հայաստանում եւ Արցախում այս տարի:

- Օրերի շրջանակներում անցկացված բոլոր միջոցառումներն ունեին խիստ նպատակային բնույթ: Առաջին հերթին նշենք հանդիպումները ըստ հետաքրքրությունների, որոնց շրջանակներում արտերկրից ժամանած հայազգի բժիշկների այցելությունները չսահմանափակվեցին մայրաքաղաքով, նրանք մեկնեցին Տավուշի մարզ, որտեղ եւ կայացան հանդիպումներ բնակչության եւ առողջապահության ներկայացուցիչների հետ: Ըստ հետաքրքրությունների հանդիպումների շարքում արդեն ավանդույթ են դարձել նաեւ ռուսաստանցի եւ հայաստանցի գրողների հանդիպումները, որոնք իրական հնարավորություն են ծանոթանալու Հայաստանին, նրա մշակույթին, առօրյա կյանքին: Հանդիպում են նաեւ նկարիչները, լրագրողները:

Այսօր Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններում խիստ հրատապ խնդիր է դարձել հայկական սփյուռքի գործունեության ներկայացումը Հայաստանի հանրությանը: Նման տեղեկատվությունը մեծապես նպաստում է Հայաստան-սփյուռք, սփյուռք-սփյուռք կապերի ամրապնդմանը: Ելակետ ընդունելով այդ հանգամանքը՝ Օրերի շրջանակներում կազմակերպվեց «Սփյուռքի օր» միջոցառումը հանրակրթության դպրոցներում՝ հայերի բնակության երկրների դեսպանների մասնակցությամբ: Օրինակ, Երեւանի թիվ 163 դպրոցում ներկայացվեց Ռուսաստանի հայ համայնքը, Չարենցի անվան դպրոցում՝ Մ. Նահանգների, իսկ թիվ 119 դպրոցի աշակերտները ներկայացրին Ֆրանսիայի հայ համայնքը:

Օրերի շրջանակներում կար եւս մեկ նոր երեւույթ՝ բանակի օրը: Արտերկրի տարբեր համայնքներ ներկայացնող պատվիրակության անդամներն այդ ընթացքում եղան Հայաստանի տարբեր զորամասերում, տեխնիկական-համակարգչային օժանդակություն ցուցաբերվեց (երկու տարվա համագործակցության ընթացքում բանակին կոնգրեսը տրամադրել է 400 համակարգիչ), նաեւ պարգեւատրումներ ծառայության մեջ աչքի ընկած զինվորներին, զորամասերի համալրում եւ այլն:

Այդ օրերին տեղի ունեցավ նաեւ կոնգրեսի ղեկավարության հանդիպումը Ուկրաինայի, Բուլղարիայի, Իրանի, Վրաստանի եւ այլ երկրների համայնքների ղեկավարների հետ, որտեղ Արա Աբրահամյանը ներկայացրեց կոնգրեսի գործունեությունը, քննարկվեցին հետագա համագործակցության խնդիրները: Որոշվեց 2008 թվականի առաջին եռամսյակում Մոսկվայում կամ Կիեւում կոնգրեսի եւ Ուկրաինայի հայերի միության հանդիպում կազմակերպել՝ քննարկելու հնարավոր համագործակցության խնդիրներ:

- Կա՞ն խնդիրներ, որ ընդգրկված էին կոնգրեսի 2007 թվականի գործունեության ծրագրում, բայց չհաջողվեց իրագործել:

- Կոնգրեսի լայնածավալ գործունեության մեջ կային մի քանի հարցեր, որ այս տարի լուծում չստացան: Մենք ծրագրել էինք, որ Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի մասնաճյուղեր ստեղծենք Եվրոպայում, ԱՄՆ-ում եւ Ավստրալիայում: Դա մնաց չիրագործված, մինչդեռ կազմակերպությունը ուժեղ է իր ներքին օղակներով: Նախապատրաստական աշխատանքները դեռ շարունակվում են: Դա մեր հաջորդ տարվա ծրագրային նպատակներից մեկն է մնում: Այնուամենայնիվ, հիմնական խնդիրները կատարված են:

- Ռուսաստանի հայերի միությունը, հետագայում նաեւ Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը հետեւողական են ռազմավարական նշանակություն ունեցող այնպիսի խնդրի շարունակական իրագործմանը, ինչպիսին Հայաստանի եւ Արցախի դպրոցների համակարգչայնացումն է:

- Մենք շարունակում ենք այդ շարժումը: Այս տարի ՌՀՄ եւ ՀՀԿ նախագահ Արա Աբրահամյանի միջոցներով նորից ձեռք բերվեցին մի քանի հազար համակարգիչ, որոնց մի մասով արդեն համակարգչայնացվել են Երեւանի մի շարք դպրոցներ: Այս տարի ձեռք բերված համակարգիչների որոշակի քանակ նախատեսված է Հայաստանի սահմանամերձ գյուղերի դպրոցների համար՝ նկատի ունենալով այդ համայնքների զարգացման վերաբերյալ անցյալ տարի Հայաստան-սփյուռք երրորդ խորհրդաժողովում ընդունված ծրագիրը: Սահմանամերձ գյուղերի ավելի քան 15 դպրոցներում հունվարին կձեւավորվեն համակարգչային դասարաններ: Դպրոցների համակարգչայնացման շարժման առնչությամբ մեր հիմնական խնդիրը մնում է համահայկական մասնակցության ապահովումն այն տրամաբանությամբ, ինչպես ասել է Վազգեն Առաջին կաթողիկոսը համահայկական հիմնադրամ ստեղծելու առնչությամբ. «...Մեզ համար ավելի կարեւոր է, որ մեկ միլիոն հայ ներդնի մեկական դոլար, քան մեկ հայ՝ մեկ միլիոն»:

Տարբերակված է կոնգրեսի մոտեցումը նաեւ գիտությանը: Այս տարի Արա Աբրահամյանի առաջարկությամբ Գիտությունների ազգային ակադեմիայում ստեղծվեց գիտության աջակցության հիմնադրամ՝ հոգաբարձուների խորհրդում ԳԱԱ նախագահ Ռադիկ Մարտիրոսյանի ու ՀՀԿ եւ ՌՀՄ նախագահ Արա Աբրահամյանի համանախագահությամբ: Առաջին ներդրումն Արա Աբրահամյանի կողմից 200 հզ. դոլար է, որին միանալու ցանկություն են հայտնել նաեւ այլ երկրների հայ համայնքների ներկայացուցիչները: Կոնգրեսի ղեկավարության առաջարկությամբ աշխատանքներ են տարվում նաեւ Հայաստանում ստեղծագործական եւ գիտական մտավորականության կենտրոն կամ ակումբ հիմնելու ուղղությամբ՝ ակադեմիկոսների կենսական ակտիվ դիրքորոշումը Հայաստանի խնդիրների լուծման հարցում ապահովելու նպատակով:

- Արցախը միշտ եղել է կոնգրեսի ուշադրության կենտրոնում: Ինչ մոտեցումներ դրսեւորվեցին այս տարի:

- «ՀՀԿ եւ ՌՀՄ օրերը Հայաստանում եւ Արցախում» ծրագրի շրջանակներում կոնգրեսի նախագահի գլխավորությամբ պատվիրակությունը եղավ Արցախում, հանդիպումներ ունեցավ նորընտիր նախագահի, վարչապետի, խորհրդարանի նախագահի հետ: Նշեմ, որ անցյալ տարվանից Ստեփանակերտում Արա Աբրահամյանի միջոցներով սկսվել է 6-րդ դպրոցի շինարարությունը՝ նախագծային 700 մլն դրամ արժեքով: Օրերի շրջանակներում նաեւ տեղի ունեցավ Արցախյան հինգ դպրոցներում համակարգչային դասարանների բացումը: Կոնգրեսի պատվիրակությունը Արցախի նախագահ Բակո Սահակյանի հետ հանդիպմանը քննարկեց նաեւ զինվորականների համար բնակարանաշինության հարցում հնարավոր աջակցության խնդիրը: Իսկ այս տարվա նոյեմբերին Արա Աբրահամյանի նախաձեռնությամբ Լեռնային Ղարաբաղի նախագահի հետ մոսկովյան հանդիպմանը մասնակից էին նաեւ մի շարք գործարարներ՝ քննարկեցին Արցախին օժանդակելու հարցերը:

- Կոնգրեսը մի շարք մրցույթներ է հայտարարել այս տարի: Ինչպիսի՞ն է ընթացքը, ե՞րբ են ամփոփվելու դրանց արդյունքները:

- Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի առիթով մեկնարկած «Մենք եղել ենք, մենք կանք, մենք կլինենք» մրցույթը ուսանողների եւ բարձր դասարանների աշակերտների համար շարունակվեց նաեւ այս տարի՝ «Հայաստանը բոլոր հայերի հայրենիքն է» թեմայով: Գնալով ընդարձակվում է մրցույթի աշխարհագրությունը, մեծանում է մասնակիցների թիվը: Այս տարվա հաղթողների աշխատանքները հրատարակվեցին առանձին գրքույկով, որը հնարավորություն է տալիս ծանոթանալու երիտասարդների ու պատանիների մոտեցումներին Հայաստանի եւ սփյուռքի տարբեր խնդիրների առնչությամբ: Եկող տարվա մրցույթի թեման է՝ «Մենք ուժեղ ենք, երբ միասին ենք»:

Բացի այդ, այս տարի հայտարարվեցին նաեւ մեր հիմնադիր երկու կազմակերպությունների հետ համատեղ մրցույթներ: «Հայը 21-րդ դարասկզբին» թեմայով գեղարվեստական արձակ, վեպ, վիպակ անվանակարգերով մրցույթ է հայտարարվել Գրողների միության հետ, իսկ ժուռնալիստների միության հետ մրցույթի թեման Հայաստան-սփյուռք, սփյուռք-սփյուռք կապերի, ազգային շահերի շուրջը միավորման լուսաբանումն է: Այդ մրցույթների արդյունքները կամփոփվեն եկող տարվա հունվար-փետրվար ամիսներին:

- Կոնգրեսի գործունեության առումով ինչ խոշոր միջոցառումներ են նախատեսվում իրականացնել 2008 թվականին:

- Արդեն նշեցինք, որ կլինի միջազգային փառատոն: Արդեն նախապատրաստական աշխատանքներ են տարվում տարբեր երկրների պատվիրակների մասնակցությամբ երիտասարդության հայ-վրացական երկխոսության հանդիպում կազմակերպելու ուղղությամբ՝ քննարկելու աշխարհաքաղաքական իրողությունների ներկա պայմաններում հայ-վրացական բարեկամության պահպանման եւ զարգացման հարցերը:

Նախատեսում ենք նաեւ անցկացնել «Կովկասի եւ Միջին Արեւելքի երկրները որպես հնարավոր գործընկերներ տարածաշրջանային անվտանգության համակարգի ձեւավորման գործում» կոնֆերանսը, որին հրավիրված են ավելի քան 10 երկրների մասնագետներ: Ավանդական դարձած Օրերը եւս կնշանավորվեն նոր միջոցառումներով:

Եկող տարի լրանում է կոնգրեսի հիմնադրման 5-րդ տարին: Աշնանը տեղի կունենա կազմակերպության հերթական՝ երկրորդ համագումարը, քննարկելու կոնգրեսի ղեկավարության հաշվետվությունը կատարած աշխատանքների մասին, կառաջադրվեն նոր ծրագրեր առաջիկա հինգ տարիների համար:

Եվ օգտվելով առիթից՝ ՀՀԿ եւ ՌՀՄ անունից շնորհավորում եմ «Ազգ» օրաթերթի անձնակազմի եւ թերթի ընթերցողների Նոր տարին, ցանկանում առողջություն եւ երջանկություն:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- Ժամը 11.00-ին «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցի «Էրեբունի» սրահում տեղի կունենա ասուլիս «Արդշինինվեստբանկի» նոր բաժնետիրոջ մասնակցությամբ:
- Նույն ժամին ՕԵԿ կենտրոնական գրասենյակում քաղաքական տարին կամփոփի կուսակցության նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը:
- Ժամը 11.00-ին «Կոնգրես» հյուրանոցում «Թրանսփարենսի ինթերնեյշնըլը» կներկայացնի Հայաստանի գնումների համակարգի գնահատման արդյունքները:
- Ժամը 11.00-ին «Կոնգրես»-ում տեղի կունենա բաց կոդով ծրագրերի ձեռնարկի շնորհանդեսը:
- Ժամը 11.00-ին ԵՊՀ-ի կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի մասնաշենքի 5-րդ հարկում կբացվի ԵՊՀ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կենտրոնը:
- Նույն ժամին «Փաստարկ» ակումբում տեղի կունենա Գալուստ Սահակյանի մամուլի ասուլիսը:
- Մեկ ժամ անց «Փաստարկում» կհյուրընկալվի Շավարշ Քոչարյանը:
- Ժամը 12.00-ին ՀԵԿ կենտրոնական գրասենյակում լրագրողների հետ է հանդիպելու ՀԵԿ նախագահ Վահան Բաբայանը: Թեման՝ «2007-ի ավարտ, սերնդափոխության սկիզբ»:
- Մեկ ժամ անց «Անի պլազա» հյուրանոցում «Հայաստանի համայնքների հանրապետական ասոցիացիայի» գործունեության 10-ամյակի կապակցությամբ կկազմակերպվի ընդունելություն:
- Ժամը 15.00-ին հաշմանդամների «Փյունիկ» միությունը հրավիրում է «ՀԿ-ների եւ հաշմանդամների ինտեգրացման խնդիրները ՀՀ-ում» թեմայով «կլոր սեղան»:
- Ժամը 15.30-ին լրատվամիջոցների ղեկավարները եւ ՀՀ ԱԳՆ-ում հավատարմագրված լրագրողները հրավիրվում են մասնակցելու արտաքին գործերի նախարարությունում կազմակերպվող ամանորյա ընդունելությանը:
- Ժամը 16.00-ին Սահմանադրական դատարանում տեղի կունենա Ռուբեն Ավագյանի եւ Ռաֆայել Ավագյանի հեղինակած գրքի շնորհանդեսը:

«Ժառանգությունը» խոստանում է կողմնորոշվել նախքան ընտրությունները

Երեկվա դրությամբ «Ժառանգություն» կուսակցությունը կողմնորոշված չէր ՀՀ նախագահի թեկնածուներից որեւէ մեկին սատարելու խնդրում: Խնդրին լուծում տալու համար 22 հարցից բաղկացած հարցում է ղրկել բոլոր թեկնածուներին: Պատասխաններ դեռեւս չունի, մինչդեռ կողմնորոշվելու համար կարեւորում է թեկնածուների տեսլականը հնարավորինս պարզ տեսնելը: «Երբ ասում ենք, որ դեռ չենք կողմնորոշվել՝ չի նշանակում, թե մեր անդամներն ու համակիրները չգիտեն ում ընտրել: Պարզապես մեր հավաքական կողմնորոշումը դեռեւս ձեւավորված չէ», պարզաբանեց «Ժառանգություն» խմբակցության քարտուղար **Ստեփան Սաֆարյանը** երեկ ԱԺ-ում հրավիրած ասուլիսի ընթացքում: Ի պատասխան լրագրողի հարցի, թե կողմնորոշումը կարող է հաջորդել ընտրություններին, Ստեփան Սաֆարյանը հայտարարեց, որ կուսակցությունը երբեք այդքան հետ չի մնացել գործընթացներից ու վստահեցրեց, որ կկողմնորոշվեն նախքան ընտրությունները: Իսկ հավաքական դիրքորոշումը, Ստեփան Սաֆարյանի կարծիքով, առավել կարեւորվում է «Գելափի» հարցումների արդյունքներով, որոնց համաձայն «Ժառանգության» նախագահը վարկանիշով երկրորդն է: Այնուամենայնիվ «Ժառանգությունը» սպասում է պատասխանների թեկնածուներից, չնայած վերջիններից արձագանք է ստացել, թե հարցաշարում կան նաեւ ոչ կոռեկտ հարցեր: «Նախքան մեր խորհրդարան գալը այստեղ էլ գտնում էին, թե կան ոչ կոռեկտ հարցեր: Բայց եկանք, ու իրավիճակը փոխվեց: Մենք չենք ուզում, որ մեր երկրում լինեն նախագահի թեկնածուներ, որոնց վրա գրված լինի՝ հարցեր տալ չի կարելի», եւս մի պարզաբանում տվեց Ստեփան Սաֆարյանը:

«Ժառանգության» հայտնությունը խորհրդարանում, ըստ խմբակցության անդամների, ամենեւին էլ չի սահմանափակվում խորհրդարանում հնչեցվող հարցերի տեսականու ընդլայնմամբ, այլ տարածվում է օրենսդրական, խորհրդարանական արտաքին դիվանագիտության, ԱԺ վերահսկողության գործառույթի իրականացման, իրավապաշտպան գործունեության եւ այլ ոլորտներում: Տարին փակող հաշվետու ասուլիսում «Ժառանգության» ներկայացուցիչները հայտարարեցին, որ ներկայացրել են հինգ օրինագիծ, հարյուրավոր գրավոր առաջարկություններ՝ այլ խմբակցությունների ու կառավարության ներկայացրած օրինագծերի բարելավման նպատակով: Խորհրդարանական դիվանագիտությունում էլ խմբակցությունն աչքի է ընկել՝ ներգրավվելով միջազգային խորհրդարանական կառույցներում ՀՀ Ազգային ժողովի պատվիրակությունների կազմում: ԱԺ վերահսկիչ գործառույթի իրականացումը կատարվել է Վերահսկիչ պալատում Լարիսա Ալավերդյանի աշխատանքով: Վերջինս մասնակցել է նաեւ քաղաքացիների սեփականության եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության հասարակական գործընթացներին՝ որոշ հարցերում հաջողություններ արձանագրելով, սակայն գտնում է, որ Հայաստանը հեռանում է իրավական պետության կառուցման ճանապարհից: Այդ խնդրում համակարծություն հայտնեց նաեւ «Ժառանգության» մեկ այլ ներկայացուցիչ՝ փաստաբան **Զարուհի Փոստանջյանը**, փաստելով ընթացիկ տարում տեղի ունեցած քաղաքական դատավարությունները, որոնք, նրա գնահատմամբ, ուղղակի հասարակական նահանջի հետեւանք են: Փոստանջյանն անդրադարձավ նաեւ քաղբանտարկյալների վաղաժամկետ ազատ արձակման ժամանակը լրանալուն եւ իշխանությունների մերժմանը, ինչը 800 ազատազրկվածի հնարավորություն չի տալիս այդ իրավունքից օգտվելու: Ներկայացվածի ուղղությամբ, ըստ Զարուհի Փոստանջյանի, «Ժառանգության» կատարած աշխատանքը եղել է լիարժեք, արդյունքը՝ ոչ գոհացուցիչ, մանավանդ էլ իրավապաշտպանության հարցերում հասարակության պասսիվությունն է:

Նույն խմբակցությունից **Արմեն Մարտիրոսյանն** էլ անդրադարձավ ընտրական օրենսգիրքը նախքան ընտրությունները չփոփոխելուն եւ աշնանային նստաշրջանում կատարված փոփոխությունները գնահատեց իրավիճակին անհամապատասխան: **Անահիտ Բախշյանի** ասելիքը ներառեց ԱԺ-ում հաշվետվություններ չլսելու հարցը, մինչդեռ հակառակը օրենքի պահանջն է, ասենք, մարդու իրավունքների պաշտպանի, Կենտրոնական բանկի, Հանրային հեռուստառադիոընկերության խորհրդի նախագահի հաշվետվությունները: Անահիտ Բախշյանը նաեւ ընդգծեց, որ խմբակցության ներկայացուցիչները նոր պատգամավոր լինելով, ունեին խորհրդատվությունների կարիք եւ իրավունք, չեն ստացել դրանք եւ ԱԺ նախագահ Տիգրան Թորոսյանն էլ ոչինչ չի ձեռնարկել այդ ուղղությամբ: Բանախոսը նաեւ եզրակացրեց, որ այդ վարվելակերպը թերեւս պայմանավորված է, որ ԱԺ նախագահին ձեռնտու չէ բանիմաց պատգամավորների ներկայությունը խորհրդարանում:

Ասուլիսին եւ ընդհանրապես ԱԺ նիստերին Րաֆֆի Հովհաննիսյանի բացակայությունը կամ հազվադեպ մասնակցությունը «Ժառանգություն» խմբակցության քարտուղար Ստեփան Սաֆարյանը բացատրեց Րաֆֆի Հովհաննիսյանի զբաղվածությամբ ԱԺ արտաքին գործունեության ոլորտում. «Դրանով, թերեւս, ավելի կարեւոր գործ է արել Հայաստանի համար այնտեղ, քան կաներ Հայաստանում»:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Զգացողություններ

Իրականության մեկ այլ կողմը կամ անհուսության դահեր

Աղետի գոտում

Տարիներ առաջ ունեցած ու գրառված այս տրամադրություններս անհուսության դահեր համարեցի, որովհետեւ երբ ասում են՝ «Ինչո՞ւ ես կյանքի այս մի երեսն էլ տեսնում (չեմ ժխտում, որ դա կա), բա լուսավոր կեսեր ու փողոցներ չկա՞ն»: Ասում եմ՝ «Կան ու դրանց՝ ոչ էղման փողոցների, էդ լուսավոր հաց ու կենց կեսերի մասին շատ եմ գրել»: Մեկն էլ կողքից ավելացնում է. «Չես տեսնում՝ էլիտար կյանք է գոյացել, էլիտար պողոտա, հագուստի ու գեղեցկության սրահներ, եւ դեռ այս բաներն արտացոլող «Էլ Style», «Elite Life» ժուռնալներ: Ու դեռ բողոքում եք, որ կյանքը լավ չէ: Արդար չեք»: «Ինչ անեմ, ծանոթ չեմ էդ էլիտ կյանքին, անծանոթ բանի մասին ինչ գրեմ, որ սուտ չլինի: Ուզում եք՝ անպայման սո՞ւտ գրեմ»: «Լավ, ասում են, բա էն միջին խավը, հանգիստ իր համար ապրում է, խանութը փակում, գալիս տուն, իր սերիալը նայում»: Էն, որ ո՛չ դարդ ունի, ո՛չ ցավ, ո՛չ ազգային, ո՛չ մարդկային նկարագիր, մտածում ես ու լռում: Ժողովուրդը կասի՝ կերը տեղն ընկնի, տակը՝ ջուր: Էդ ամորֆ մարմինը եղած-չեղած մի հաշիվ է: Իսկ իսկական միջին խավ մեզանում դեռ չի ձեւավորվել, ինչպես եւ որեւէ կերպ հնարավոր չէ ձեւավորել մտավորականության խավը:

Մեր կյանքի ներկա իրողությունը, ցավոք, բեւեռացում է ստեղծել, միջինը կորել է արանքում:

... Ինձ թվում է՝ արտաքուստ այդքան էլ վատ տեսք չունեցող հագուստի պատառոտված, լճոտած աստառի նման, **հասարակության (բոլորիս)** մյուս երեսը ավելի լավ երեւում է ընտրությունից ընտրություն: Գործող հիմնական անձինք դիմակափոխության վարպետներն են. սրանք կամ դիմակ են հանում, կամ նորը կրում: Քանի որ Նոր տարին է մոտենում, կոնֆետ բաժանող Ձմեռ պապի դիմակն ավելի հարմար է կարծես: Գնեք, քանի ուշ չէ, թե չէ նորից ձեզնից շուտ գլխի կընկնեն ձայնավաճառները ու հնարավոր է, որ այս անգամ սակարկությունն ավելի թանկ լինի: Հայաստանյան ընտրություններին այս տարածքը ոնց որ՝ քարավանսարա, չէ՛, չէ՛, այս անգամ ոնց որ տավարանի մի բաժանմունք: Հայերն այստեղ էլ ծանոթով են անցաթուղթ տալիս, կամ էլ կեղծում են, որովհետեւ ընտրողաբար են հավատարմության ենթարկում: Սրա մեկնաբանությունն էլ քարոզչության մի տեսակ է անում, որ հիշեցնում է հին անվաձողի ժանգոտ ճռինչ: Ու անցյալի սայլանիվին կառչած պահելով մարդկանց, խանգարում են նրան, ներկան կամ ապագան տեսնել, ու սա էլ շարունակ հետ-հետ նայելով՝ ավելի է խորանում ճահճուտում: Իսկ ճահճուտը համաճարակ ու զարշահոտ է տարածում: Ու որպեսզի մյուսներին էլ չվարակի, մի օր էլ այդ ճահճուտը չորացնում են:

Ընտրապայքարի ելածների խոսքը գնահատելու անցյալի փորձառությունը լիովին բավարար է՞ ասելու, որ դրանք մեծ մասամբ գրոշի արժեք չունեն: Այս խառնակ բազմաձայնության քաոսի մեջ, ուր լսելի են ինչպես ստորապաշտման հերոսների (շաղասան-ամպարարներ, մտավորականակերպ պնակալեզներ, 1000 դրամանոց ինքնավաճառներ) ու հետն էլ մարմինն ու հոգին աճուրդի հանել չցանկացողների ձայներ, ինչ սուր զգացողություն, ինչպիսի՞ կամք պետք ունենալ՝ չմոլորվելու, նույնիսկ չխելագարվելու համար:

Խե՜ղճ ժողովուրդ, որ դեռ հույս ունի...

Անտարբեր ձեռք թափ տվողները կշարունակեն նույն կերպ ապրել, թե ոչինչ չի փոխվելու, այսպես սպասավոր եղել, սպասավոր էլ մնալու ենք, որովհետեւ մահապարտը, դարձյալ եթե պահանջվի, մահվանն ընդառաջ կգնա, ու թիկունքում իր երեխայի արցունքը սրբող չի լինի, իսկ գող մկները դարձյալ արագորեն թալանի կանցնեն, մի խումբ էլ ճամպրուկները պատրաստ՝ արեւմուտքի տաք ու հարմարավետ ափին իրենց կնետի, հետո չվող թռչունի պես որոշները մերթընդմերթ կգան խրատ կարդալու կամ կեղտաջուր լցնելու մեր տան մեջ կամ էլ գոհ-գոհ մրցանակ կստանան հայրենի կառավարիչներից ու կչվեն դարձյալ: Մնացածներից շատերը ոսկրացած ձեռքերը կմեկնեն իրենց նետված գրոշները վերցնելու, կյանքի մնացորդը փոխ տալու ստորացումները կուլ տալով: Շահառու կրքերին բավարարում տվողները կպակասեն մեր գիրն ու լեզուն, որովհետեւ դատարկ տարածություններ ու ժամ լցնելու ժամանակներ են եկել, իսկ պարզունակները խոսքի մակերեսներին լող կտան, մինչեւ անզորությունից հարեւանների գիրկը նետվելը՝ խոսք մուրալու աստիճան: Հաճկատարների հայրենասիրություն-հերոսությունն էլ կչափվի՝ ով որքան շուտ ու շատ հայերենի բառապաշարը կանարգի (որովհետեւ սթափ քննադատը, վերլուծողն ու գրի պարտամուրհակ չստորագրողը բառապաշարի գծեր շերտերը չի քրքրում):

Ու վաշխառուի հոգեբանությամբ ամեն խոսքի դիմաց շռայլ վարձատրման ակնկալիք սպասողների աչքը ջուր կկտրի, որովհետեւ ամբարտավանության ամենահիմունները իսկ չեն կարող երեւակայել, որ իրենց ամենահզորից էլ հզորը կա, ու որ ժամանակները լռում են, մերկասառույցի վրա սայթաքելու, կործանվելու են՝ վաղ թե ուշ:

Որովհետեւ այս երկրի գյուղերից մեկում միջնադարյան եկեղեցու քարերն են հանում-տանում ու գյուղապետի տունը սարքում, երբ սփյուռքահայ մարդը գյուղացուն ասում է՝ եկեղեցու գմբեթը անտերության աճած ծառերից մաքրի, գյուղացին ասում է՝ 100 դոլար տուր՝ մաքրեմ, երբ հանգիստ խղճով մատուռ են սրբապղծում՝ խաչ ու սրբապատկերներ գետնին շաղ տալիս, կամ էլ եկեղեցական համալիրի պարտեզին կից գյուղապետի սարքած սրճարանն են մի կերպ հանել տալիս, այս բաները տեսնելուց հետո նույնի՞սկ մխիթարվում ես, որ, օրինակ, Աղթամարի Սուրբ Խաչը թեկուզ իբրեւ թանգարան վերանորոգում-վերաբացում են, թեկուզ առանց խաչի, որովհետեւ թանգարանի վրա խաչ չի լինում: Մտածում ես՝ ուրեմն Խաչատուր Աբովյանը դասագրքերից պիտի դուրս դրվի, որովհետեւ գրել է «Թուրքի աղջիկը», էն էլ ո՜նց է գրել, կամ Ավետիք Իսահակյանն ու Հովհաննես Թումանյանը, եւ բոլոր էն հայ գրողները, որ այս երկու ժողովուրդների բարեկամության մասին գրել են, որովհետեւ իմաստուն էին, գիտեին, որ տեւական ատելության ու թշնամանքի գինը արյունն է:

Հետո մտածում ես, թե Կարսում Եղիշե Չարենցի տունը ինչո՞ւ եւ ինչպե՞ս են թուրքերը տուն-թանգարանի վերածելու: Մտածում ես՝ Երեւանից պիտի ցուցանմուշներ տանեն, թե՞ լուսապատճենային կրկնօրինակ սարքեն: Զարմանում ես, որովհետեւ հանկարծ Նալբանդյան փողոցով ես անցնում ու աչքդ ընկնում է մի ցուցատախտակին՝ այս տանը այսինչ թվից այսինչը ապրել է Ակսել Բակունցը, կողքին տուֆե կարմիր հուշատախտակ՝ արձանագրությամբ: Ինչ էլ տանն է ապրել Բակունցը՝ եռահարկ կառույց, առաջին հարկը՝ ապակե մեծ ցուցափեղկերով իտալական բարձրաճաշակ հագուստի «Stefanel» խանութն է, վերեւում՝ չգիտեմ, երեւի դրա պես մի բան: Տեսնես, չէի՞ն կարող հայերը Բակունցի ավերած տունը տուն-թանգարան դարձնել: Բակունցյան մասունքները հավաքելու համար՝ կարծես Թուրքիա գնալու հարկ չկա... Մեկ էլ հիշում եմ Նոր Ջուղայի ազնվական հոգով այն հային, որ տարիներ շարունակ ամեն զոհողություններով Հայաստան է տեղափոխում Նոր Ջուղայում անհետացման եզրին գտնվող հայ մշակույթի ամեն նշխար՝ ձեռագիր մատյաններից, գորգերից, լուսանկարներից, եկեղեցական պարագաներից մինչեւ անգամ ասեղնագործ թաշկինակներ: Ու ասում էր՝ թե հնար լիներ, տեխնիկան թույլ տար, մեր եկեղեցիներն անգամ կտեղափոխեր հայրենիք:

Ու մտածում եմ դարձյալ, թե թուրքը ինչո՞ւ պիտի մեր մատուռն ու վանքը պահպանի կամ թանգարան հիմնի, մենք էլ հույսներս իրենց եւ ուրիշների վրա դրած՝ առավոտից իրիկուն երգ ու պարի թատրոն սարքենք ու թամաշա անենք՝ Քաջ Նազարի պես վայելք վայելենք: Թշնամո՞ւն ենք փնտրում ու չե՞նք գտնում, բա մեր ներսի թշնամին ինչ է՝ քաղցկեղի մետաստազները մեր հոգեւոր մարմնի մեջ ո՞նց է տարածել ու ո՞նց չի թողնում առողջ մի բջիջ անգամ: Բա հայկական հեռուստատեսությունն ինչ է՝ մեր թշնամին չէ՞, որ ազգին պարտադրել է կատկանման խայտառակ այս տնակավաճառը-տափակ հումորի, անվերջ երգ ու պարի, այլանդակ սերիալների, անվերջանալի կոչում ծրագրերի՝ մարդկային նորմալ մտածողությունից դուրս լեզվով, բարոյական ամեն արժեք անարգող: Տեսնես էդ երգ ու պարով ո՞ւմ են կերակրում կամ ո՞ւմ աչքին թոզ փչում, ուզում են ասել, թե Հայաստանում կյանքը ավելի թեթեւ ու հեշտ է, քան, ասենք, Փարիզո՞ւմ, Ժնեւո՞ւմ կամ Դուբայո՞ւմ, կամ թե՝ դրախտը իրոք Հայաստանո՞ւմ է. թե դրախտ է՝ «Կասլի դրախտն» է («Նոր ալիքի» հերթական «գլուխգործոցը», եթե ծանոթ չեք, ամեն ուրբաթ 24-ից հետո, ժամը շատ ուշ չէ, այնպես որ դեռահասներն էլ կարող են որոշ բան սովորել): Բայց ինչքան էլ այդ ծրագրերի վրա գլուխ ջարդեն, ոչ մի ամբողջ ազգի ուղեղը չեն լվանալու, մարդիկ կան, չէ՞, որ չեն բթանում, դեռ մտածելու, դատելու ունակությունը չեն կորցրել, տարբերակել գիտեն, ընտրել գիտեն, թացը չորից զանազանում են:

Հետաքրքրականն է՝ տեսնես թուրքերը նախագահական ընտրարշավի ընթացքում ինչ միջոցների են դիմում, խաղախաղերը ձեւե՞ր են սովորել: Ասենք, հնարավոր է՝ իրենց քարոզչամիջոցները մեկին ոչնչացնելու համար՝ դրան իբրեւ հայամետ գործչի՝ վարկաբեկությամբ զբաղվեն, ասենք, մեղադրելով Հայոց ցեղասպանության՝ դրական կողմնորոշումների մեջ: Հնարավո՞ր է: Հա, երեւի: Եթե հա, ուրեմն մենք լավ դաս ենք առել նրանցից: Բայց թուրքերը իրոք անքասիր ժողովուրդ են, էդ ինչքան են հուսահատված, ողորմելիացած (թերեւս ցույցեր են անում՝ Եվրոպային մատ են թափ տալիս, ահաբեկում), որ իրենց հույսը կամ թունելի վերջում (սա կարծես մահից հետոն է) լույսը պատերազմը հաղթած շրջանի մեր նախագահի հետ են կապում: Տեսնես էդ երկրում մի ազգասեր թուրք չկա՞, որ աչքերը դուրս են գցել: Մենք էլ, դրանց փեշերից կախ ընկած, թուրքական մամուլն այս անգամ արդեն գոհունակությամբ ենք մեջբերում, հետն էլ եթերավորում: Ուրեմն հայի մեջ արժանապատվության վերջին կաթիլն էլ մեռա՞վ: Ուրիշ բան չկա՞, սպառվե՞լ է: Հայերին ո՛չ ազգային ոգին է հետաքրքրում, ո՛չ դեմոկրատիան, թե չէ ոչ վաղ անցյալի հիշողությունները չէին թողնի այս աստիճանի ուրացում:

Ու մտածում ես՝ էս ընտրությունները ինչու դարձյալ մոտեցան, հանգիստ ապրում էինք էլի մեր ճահճուտում ու նորից զարմանում ես լրատվամիջոցների՝ մեզ տրամադրած պարզ /ան/ հավասարումը լուծելու իրենց անկարողության վրա: Ինչ ճիգեր են գործադրում ապացուցելու, որ Գյումրիում, օրինակ, բոլորը միատեսակ են մտածում, ինչ ուրախություն, ինչ հրճվանք, երբ վկայաբերում են միջազգային եւ այն էլ հեղինակավոր ամերիկա-բրիտանական կազմակերպություններին, որ մեր թեկնածուներից առաջին նախագահի վարկանիշը օրինակ 2-3 տոկոսից չի անցնում: Լավ, հասկացանք, որ չի անցնում ու անգամ Տիգրան Կարապետյանին ու չառաջադրված Րաֆֆի Հովհաննիսյանին էլ է զիջում, այդ դեպքում ինչո՞ւ եք այնքան սեթեւեթում՝ եթերաժամի ու մամուլի այդքա՞ն թանկ էջերը ծախսում՝ զոր ու գիշեր այդ բաները թմբկահարելու: Էն մնացածները ազգասեր հերոսակնե՞ր են (խոսքը միայն մրցապայքարի մեջ մտածների մասին չէ), ոչ կասկածելի անցյալ ունեն, ոչ բան, հայրենասեր, ազնիվ գործի՞ են լծված: Ափսո՜ս, որ քաղաքը փոքր է, ժողովուրդն էլ քչացել է, ու ամենքը ամեն բան գիտեն էդ ազգասեր հերոսակների անցյալի ու ներկայի մասին:

***

Այսպես ենք մենք հայերս՝ մերը թուրքերին գովում (ինչ մասին ունենք, է), մեկ էլ փնովում ենք: Ինչքան ցնծացինք, որ Օրհան Փամուկը, օրինակ, Նոբելյան մրցանակ ստացավ, վրդովվեցինք, թե նա մաքուր թուրք չէ, թե թուրքը լավ գրականություն չի կարող ստեղծել, բայց այս անգամ գյումրեցիների պես բոլորը միատեսակ չմտածեցին, մեր խմբագիրը, օրինակ, ինձ նվիրեց Փամուկի մոսկովյան ընտիր մի հրատարակություն՝ «Ձյունը», ու հորդորեց, որ կարդամ, ու ես վատ զգացի իմ այն մտքից, թե որքան էլ՝ Նոբելյան մրցանակակիր, բայց թուրք գրողի գիրք չեմ ուզում կարդալ: Հետո մի լավ հոդված տպագրեցինք էդ մարդու մասին:

***

Երբեմն մտածում ես՝ սա ընտրություն է, թե՞ դասակարգային պայքար ու հետո զարմանում ես մարդկանց հետ խոսելուց ազդված (առանց ձայնագրիչի, երբ նրանք անկաշկանդ են), թե նույն արեւը ինչպես է այդքան տարբեր՝ բոլորի համար: Ու դարձյալ զարմանում ես խոսքը բազմացնող, տիրաժավորողների վրա, թե այս մարդկանց ցավը ինչո՞ւ են բազմապատկում, բաց վերքի վրա լեղի թափում: Կամ ինչո՞ւ հաշվի չեն առնում, որ հասարակությունը շերտեր շատ ունի, ու հացը բոլորին է պետք: Ինչ հեշտ է, չէ՞, բազարել սուտն ու պաշտպանել կեղծիքը, երբ դա... բարիք է խոստանում: Բայց դրա բերած բարիքի գինը գիտենք արդյո՞ք: Ու էլ չեմ զարմանում, որ նույն հողի վրա կողք կողքի կարող են ապրել ազնվականն ու տականքը՝ ասենք Սարկիս Գրիգորյանն ու իրեն սպանողները...

...Մեր ծմակուտում կյանքը շատ խորշեր ունի: Ու չգիտեմ ինչու օրական մեկը այդ խորշերից դուրս է գալիս ու բաներ պատմում իր կյանքից: Ու որ հարցեր եմ տալիս, Թումանյանի «Հառաչանքի» ծերունու պես ասում է՝ «Է՜», մի խոսեցրու, թե չէ մի դաչախ կդառնամ ես էլ»: Ու մի տաքսու վարորդ էլ միտքս տակնուվրա է անում՝ Աֆղանստանից, Ղարաբաղի պատերազմից, իր հաշմանդամությունից, տաքսու սեղիսից պատմություններով: Օրինակ, թե ինչպես է վարորդներից մեկը պատժվում, երբ շաքարամանից... չէ՞, չէ՝, սխալվեցի, երբ օրվա եկամտի 500 դրամը փորձում է ծեծից թաքցնել: Միայն թե իմանա՞ք դրա գինը: Մարդուն գցում են շան բունը, երկաթե շղթայով ծեծում ու խոտ կերցնում-պատկերացնո՞ւմ եք Եվրոմիություն գնացող մի երկրում: Մի ինտելիգենտ վաճառական, իր խոսած հայերենից զարմացած հարցիս պատասխանեց, թե լավ է փողոցում կարտոֆիլ վաճառի, քան նախկինի պես դպրոցում դաս տա, երբ աշակերտի ծնողը կարող է քունքիդ ատրճանակ պահել... թվանշանի համար: Իսկ մի հարգելի անձնավորություն ասում էր, որ գիշերային հերթապահ բժիշկներ կան, որ դարակում ստիպված են ատրճանակ պահել, որովհետեւ հիվանդի մեկի հղփացած ազգականը, ամուսինը, որդին կամ ասենք եղբայրը բժշկին կարող է զենքով սպառնալ, եթե իրենց մահամերձ հարազատին չփրկի, որքան էլ անհնարին լինի: Իսկ մի նախկին ինժեներ, որ հիմա խոշոր մի ֆիրմայի սպասարկման ոլորտում է աշխատում եւ գործի բերումով շրջում ոչ միայն Երեւանում, այլ նաեւ մարզերում ու շատ նշանավոր մարդկանց տներում է լինում, մի բառով ասած, որ երկրում կատաստրոֆա է: Որովհետեւ հասկացել է, որ հայի մեջ վերացրել են մարդ-մարդկայնությունը: Իսկ երեկվա երթուղայինի վարորդը ծռմռված ուղեւորներին խնդրում էր, որ մի կերպ իրար գիրկ նստեն, որովհետեւ ավտոտեսուչները ստուգումներ են անցկացնում ու 20.000 դրամ տուգանում խախտումների դեպքում: Թե ինչու են մերթընդմերթ օրինապահ դառնում այդ տեսուչները, ասաց՝ «Դե դեմը՝ Նոր տարի է, փող է պետք, հետո մի ուրիշ բան է աջողում, ավելի շատ փող է պետք, ու հացի գները նորից կկասեն, մենք էլ իրենց ճորտերն ենք, պիտի աշխատենք»: Ես էլ մտածեցի, թե Աստված ինչու այս երկրի վրա ձյունի կամ անձրեւի տեղակ, ասենք, փողի անձրեւ չի թափում ու շա՜տ-շա՜տ, այնքան, որ սովետական էն մուլտֆիլմի ագահ հերոսի պես թաղվենք մեջը: Որովհետեւ կոկված վիրավորված զանգեզուրցի այդ վարորդը դասընկերի պես խոսում էր ասում, թե «Էս ժողովուրդը, նույնիսկ ջան, փողի... է»: Ասում էր, «որ կուզի լինի..., չէ, լավ է չիմանամ շարունակությունը, դրանից սիրտս ցավում էր, որովհետեւ հոգեխախտում է: Ես էլ ափսոսում էի, որ օտար լեզու չգիտեմ, որ գոնե այս օրերին հայերեն չխոսեմ, որովհետեւ թունավորության վարպետները նույն լեզուն են գործածում: Ու էդ մարդը ինձ ասում էր՝ «Քույր ջան, էս ա մեր կյանքը, դու ինչ ես ուզում»: «Հեչ, ասում եմ, ուզում եմ, որ ամեն մարդ իր վաստակով ու ընտրությամբ արժանապատիվ ապրի ու արեւը բոլորի վրա լինի»:

- Ուտոպիա՞, դոնկիխոտություն,- ձայնում են շուրջս գրեթե ամենքը:

... Բայց ամեն ինչ այդքան էլ վատ չվերջացավ: Կիրակի երեկոյան մի քրիստոնյա մարդ Մերգելյան ինստիտուտի դիմաց եկեղեցուց բերված ու խնամքով ծրարված նշխար տվեց ինձ ու աղոթարան... Այս ամենը տասնհինգ օր առաջ էր:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԻՐԱՔ

Նավթային մեծ երագանները իրականություն են դառնում

Երկրի մեծագույն նավթահանքերի տեխնիկական վերազինման Իրաքի նավթարդյունաբերության նախարարության պատրաստած գործարքների փաթեթը հիմք է հաստատելու, որ «Բիգ Օյլի» մեծ երազանքներն իրականություն դառնալու ճանապարհին են, գրում է «Յունայթեդ պրես ինթերնեշնլ» (ՅՈՒՊԻ) գործակալության էներգիայի գծով խմբագիր Բեն Լանդոն Վաշինգտոնից:

Չակառակ որ դեռ այդ բնագավառում ազգային նոր օրենք չի ընդունվել, նախարար Հուսեյն էլ-Շահրիստանին լրագրողին հայտնել է, որ հիմնվելով սաղդամյան դարաշրջանի օրենքների վրա, իրենք մտադիր են ժամանակ չկորցնել եւ տեխնիկական վերազինման պայմանագրերը կնքել օտար ընկերությունների հետ, հենց որ դրանք պատրաստ լինեն: Նա չի կոնկրետացրել, թե քանի նավթային հանքերի մասին է խոսքը, բայց հաստատել է, որ կարեւորագույններն են: Դրանք նվազագույնը 5 միլիարդ բարելի «պահեստային ֆոնդ» ունեցողներն են եւ գտնվում են Քիրքուքում, Մաջնունում, հյուսիսային եւ հարավային Ռումաիլայում, արեւմտյան Կուռնայում եւ Զուբայրում: Կան նաեւ Նահր Ումրի, արեւելյան Բաղդադի եւ մի քանի այլ շրջանների հանքերը, որոնք կլինեն «բանակցային սեղանի» քննարկման առարկաներ:

Իրաքի նավթային պաշարները, ըստ հաղորդագրության, իրենց չափերով զիջում են միայն Սաուդյան Արաբիայի եւ Իրանի նավթային պաշարներին: Բայց ամբողջ երկրի միայն 30 տոկոսն է այդ առումով «բացահայտված»: Իրաքը օրական արտադրում է 2,4 միլիոն բարել նավթ: Սա մի փոքր ավելի է ներխուժման առաջին տարվա ցուցանիշից, բայց բավարար չէ: Պատերազմը, ՄԱԿ-ի պատժամիջոցները եւ սադդամյան ժամանակաշրջանից մնացած վաս կառավարման ավանդույթներն իրենց ազդեցությունը թողել են:

Իրաքյան նավթային պաշարների ընդամենը 1 տոկոսն է գտնվում «Քուրդիստանի տարածքային կառավարության» իշխանության ներքո, բայց այդ տարածաշրջանի ղեկավարները խիստ ոգեւորված են անկախ հեռանկարներով: Նրանք իրենց շրջանային օրենքներն են ընդունել նավթի վերաբերյալ եւ արդեն իսկ 20-ից ավելի պայմանագրեր ստորագրել արտասահմանյան նավթային ընկերությունների հետ: Դրանց մեջ, սակայն, համաշխարհային մեծ ընկերությունները չկան:

Հաղորդագրությունը նաեւ նշում է, որ Իրաքի նավթային հատվածը ամբողջությամբ ազգայնացվել է 1972-ին եւ հանձնվել «Նավթի ազգային ընկերության» տնօրինությանը, որը ժամանակավորապես անգործության է մատնված ներկայումս: Նրա դերը հանձնված է նախարարության:

Թարգմ. Հ. Ծ.

«Նոր» Թուրքիան եւ Հունաստանը

Փաստ է, որ Թուրքիայում կատարվող ամեն մի իրադարձություն իր անմիջական ազդեցությունն է թողնում Հունաստանի վրա, գրում է «Կաթիմերինի» կայքի անգլերեն տարբերակում լրագրող Նիկոս Կոնստանդարասը, եւ հաստատում, որ երկու երկրներն այնքան սերտորեն են միմյանց ներդաշնակվել, որ Անկարայի հարաբերություններն այլ երկրների հետ իրենց արձագանքն են գտնում Աթենքի հարաբերություններում երրորդ երկրների կամ կազմակերպությունների հետ, ինչպիսիք են Մ. Նահանգները, Եվրոմիությունը եւ ՆԱՏՕ-ն: Նման իրավիճակը հետեւանք է այն բանի, որ Թուրքիան երբեմն իրեն անապահով է զգում, երբեմն էլ փորձում է հանդես գալ շրջանում ամենաուժեղ տերության դիրքերից:

Ներկայումս, շարունակում է հույն լրագրողը, Թուրքիան մեծ վերափոխումների կիսաճանապարհին է: Դժվար է հավատալ, որ արդեն 20 տարի Թուրքիան պատերազմի մեջ է: Քրդական անջատողական պատերազմը, որը որոշ ժամանակ հետին պլան էր մղվել, վերջին ամիսներին դարձյալ բորբոքվել է՝ ստիպելով Թուրքիային հայտարարել, որ պատրաստ է ներխուժելու Հյուսիսային Իրաք: Եվ նա այդ քայլին դիմում է նույնիսկ Մ. Նահանգների առարկության պայմաններում:

Մյուս կողմից, Թուրքիան պայքարում է Մ. Նահանգների Կոնգրեսում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւի դեմ:

Եթե Թուրքիան չի ընկրկում դեմառդեմ կանգնելու Մ. Նահանգների նման գերտերության ռազմական եւ արտաքին քաղաքականության առաջ, ապա կարո՞ղ է որեւէ մեկը կասկածել, թե նա չի գործադրի Հունաստանի կամ Կիպրոսի հանդեպ ունեցած իր նկրտումները: Եվ արդյոք որեւէ միջամտություն կարելի՞ է ակնկալել Մ. Նահանգներից նման նկրտումների դեպքում:

Թուրքիան միշտ էլ ճոճել է իր 2 գլխավոր զենքերը՝ ռազմավարական կարեւորությունը եւ զինված ուժերի քանակը: Նա միաժամանակ ե՛ւ բարձրաձայնում է դրանց մասին, ե՛ւ ամուր թաքցնում դրանք: Հայտարարում է, որ երկիրը վտանգի տակ է, բայց խոսում է նաեւ անպարտելի լինելու մասին: Ուրիշներին ծառայություն է մատուցում եւ դես ու դեն սպառնալիքներ տեղում: Հունաստանը շատ հաճախ է բարձր գին վճարել այս հանգամանքը մոռանալու համար:

Թուրքիայի ներսում կատարվող ներկա քաղաքական, տնտեսական եւ հասարակական փոփոխությունների (որոնց հետեւանքով դեռ անկանխատեսելի է) լույսի ներքո, անհասկանալի է Հունաստանի դիրքորոշումը, որը դեռեւս շարունակում է կառչած մնալ Թուրքիայի Եվրոմիության անդամակցությունը պաշտպանելու անհողդողդ քաղաքականությանը, կարծես դրանով լուծվելու էին հույն-թուրքական հարաբերությունների բոլոր կնճռոտ խնդիրները:

Բայց ի՞նչ է տեղի ունենալու, եթե Թուրքիան չմիանա Եվրոմիությանը: Ունե՞նք արդյոք որեւէ գաղափար, թե ինչպիսին է լինելու այդ երկիրը կամ ի՞նչ հարաբերություններ մենք կարող ենք ունենալ նրա հետ այդ դեպքում:

Ինչ էլ տեղի ունենա, Հունաստանն ու Թուրքիան մնալու են հարեւաններ: բայց համեմատաբար խաղաղ ու ցավազուրկ համակեցության համար անհրաժեշտ են լուրջ մոտեցումներ, որոշակի հմտություններ եւ մանրակրկիտ ծրագրեր. գործոններ, որոնք չեն կարող թողնվել բախտի քմահաճույքին կամ միջնորդների հայեցողությանը, եզրակացնում է լրագրողը:

Թարգմ. Հ. Ծ.

Օքսֆորդը չի ուզում դառնալ «մահմեդական գետտո»

Բրիտանական Օքսֆորդ քաղաքի բնակիչները բողոքի ցույց են անցկացրել քաղաքապետարանի առջեւ, որի ղեկավարները մտադիր են թույլատրել քաղաքի գլխավոր մզկիթի բարձրախոսներից օրական երեք անգամ մահմեդականներին աղոթքի կոչող երկրորդեանոց «ազանի» հեռարձակումը:

Դժգոհ օքսֆորդցիները կարծում են, որ բարձրախոսներով «ազանի» հեռարձակման դեպքում քաղաքի որոշ շրջաններ, մասնավորապես Արեւելյան Օքսֆորդը, «տոգորվում են մուսուլմանական ոգով» եւ ժամանակի ընթացքում կվերածվեն իսկական «մահմեդական գետտոների»:

Բողոքի ցույցի մասնակիցներից ոմանք «Դեյլի մեյլ» թերթի թղթակցին ասել են, որ օրական երեք անգամ «ազանը» հեռարձակելու նախաձեռնությունը անբարյացակամության քայլ է մահմեդականների հարեւանների հանդեպ:

«Ես ապրել եմ Մերձավոր Արեւելքում եւ կարող եմ ասել, որ այս ամենը խորթ է արեւմտյան մտածելակերպին», հայտարարել է ցուցարար Մարկ Հաքսերը: Նա եւ իր համախոհները կարծում են, որ բարձրախոսներով աղոթքի կանչելը հակասում է «բազմամշակութային հասարակության» հայեցակարգին, որտեղ կրոններից յուրաքանչյուրն օգտվում է միատեսակ իրավունքներից:

Օքսֆորդցիները նշում են, որ եթե որեւէ մեկն առաջարկեր օրական երեք անգամ ամբողջ քաղաքում հեռարձակել ավետարանչական հոգեւորականի քարոզները, ապա դա վրդովմունքի ալիք կառաջացներ:

Բարձրախոսային հեռարձակման հակառակորդները նաեւ գտնում են, որ քաղաքապետարանի նախաձեռնությունը խախտում է իրենց քաղաքացիական իրավունքները, մասնավորապես անձնական կյանքի անձեռնմխելիության իրավունքը:

ԲԵԹՂԵՀԵՄ-ՎԱՏԻԿԱՆ

Արեւմուտքի քրիստոնյաները տոնեցին Սուրբ Ծնունդը

Կաթոլիկներն ու բողոքականները Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ծնունդն ավանդաբար տոնեցին դեկտեմբերի 25-ին: Այս տարի եւս տոնական ժամերգություններ անցկացվեցին քրիստոնեության խոշոր կենտրոններ Բեթղեհեմում (Այսրհորդանան) եւ Վատիկանում:

Բեթղեհեմում ուխտավորների ամենամեծ բազմությունն էր հավաքվել 2000-ից ի վեր, երբ սկսվեց պաղեստինցիների երկրորդ ապստամբությունն իսրայելցիների դեմ: BBC-ն հաղորդում է, որ այս տարի քաղաքում ձեռնարկվել են անվտանգության աննախադեպ միջոցներ: Պաղեստինյան ինքնավարության ոստիկանության նորաստեղծ իրավապահպանական մարմինների հարյուրավոր աշխատակիցներ պարեկում են Բեթղեհեմում:

Այս օրերին քաղաքում ուխտավորների թիվը 25-35 հազար է՝ անցյալ տարվանից կրկնակի շատ: Մեծ մասը պաղեստինցիներ են: Հանդիսություններին մասնակցել է Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավար Մահմուդ Աբբասը, որը նոյեմբերին վերսկսեց հաշտության բանակցություններն Իսրայելի վարչապետ Էհուդ Օլմերտի հետ:

Սուրբ երկրի կաթոլիկ պատրիարք Միշել Սաբբահը հավատացյալներին հղած Սբ. Ծննդյան ուղերձով Մերձավոր Արեւելքում խաղաղություն հաստատելու կոչ է արել: «Այս հողը պատկանում է Աստծուն եւ պետք է լինի կյանքի, այլ ոչ թե օկուպացման եւ քաղաքական բանտերի հող», ընդգծել է նա:

Իսկ կաթոլիկ աշխարհի կենտրոն Վատիկանում՝ Սբ. Պետրոսի տաճարի առջեւի հրապարակում երեկ մոտ 10 հազար ուխտավոր էր հավաքվել ունկնդրելու Բենեդիկտոս 16-րդ պապի ելույթը, որն ուղիղ հեռարձակվում էր աշխարհի 42 երկրներ:

Պապը հավատացյալներին մասնավորապես կոչ արեց արդի նյութապաշտ աշխարհում չմոռանալ ոգեղենության մասին: Պապի խոսքերով, անձնական հոգսերով զբաղվելուց բացի, մարդը պետք է ժամանակ գտնի նաեւ հարեւանների, աղքատների, Աստծո համար:

Երեկ Բենեդիկտոս 16-րդը հանդես եկավ «Քաղաքին եւ աշխարհին» ուղղված ավանդական ամենամյա կոչով, ինչպես նաեւ հավատացյալներին շնորհավորանքներով դիմեց աշխարհի 60 լեզուներով:

Այս տարի Ռուսաստանը 7 մլրդ դոլարի զենք է արտահանել

Ռուսաստանի առաջին փոխվարչապետ Սերգեյ Իվանովի հայտարարության համաձայն, 2007-ին Ռուսաստանն ավելի քան 7 մլրդ դոլարի զենք է արտահանել, իսկ 2000-ից ի վեր արտահանումների ծավալը գրեթե կրկնապատկվել է:

Ռազմարդյունաբերական համալիրը տնօրինող Իվանովի խոսքերը վկայակոչող Ինտերֆաքս գործակալությունը նշում է, որ ներկայումս ռուսական ռազմական տեխնիկայի պատվերների ընդհանուր գումարն անցնում է 32 մլրդ դոլարից:

Առաջվա պես ռուսական զենքի խոշորագույն գնորդներն են Հնդկաստանը եւ Չինաստանը, որոնց ընկնում է ռուսական զենքի արտահանումների ընդհանուր ծավալի 50-70 տոկոսը: Բացի դրանից, ռուսական զենքն արտահանվում է Մերձավոր Արեւելքի, ԱՊՀ-ի, Արեւելյան Եվրոպայի, Լատինական Ամերիկայի եւ Աֆրիկայի երկրներ:

Ռուսական ռազմական տեխնիկայի գնորդներից են նաեւ ԱՄՆ-ի ավանդական դաշնակիցներ Հունաստանը եւ Հարավային Կորեան:

Աֆղանստանում ձերբակալվել են ԵՄ երկու պաշտոնյաներ

Եվրոպայի բարձրաստիճան երկու պաշտոնյաներ Աֆղանստանում ձերբակալվել են «երկրի ազգային անվտանգության համար վտանգ ներկայացնելու» պատճառով: Այդ մասին երեկ հայտարարել է Աֆղանստանի կառավարությունը: Հայտարարության մեջ չի նշվում, թե ԵՄ որ երկրներն են ներկայացնում այդ վտանգավոր պաշտոնյաները:

Երեկ նաեւ հայտնի դարձավ, որ «Թալիբան» իսլամիստական շարժման գրոհայինները երկրի արեւելքում՝ Թորա-Բորայի շրջանում երկու խաղաղ բնակիչների են սպանել «ԱՄՆ-ի օգտին լրտեսություն անելու» համար: Ժամանակին այդ շրջանի ստորգետնյա քարանձավներում էին թաքնվում «Ալ Ղաիդայի» առաջնորդ Ուսամա բեն Լադենը եւ թալիբների ղեկավար մոլլա Օմարը, հիշեցնում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը:

Գրոհայինները երեկ նաեւ հարձակվել են Աֆղանստանի արեւելքում տեղաբաշխված միջազգային ուժերի շարասյան վրա, սպանելով չորս զինծառայողների: ՆԱՏՕ-ի օդուժը ռմբակոծումներով կարողացել է վանել գրոհայիններին:

Պ. Ք.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից հուշադրամների ուրվագծերի ընտրության նպատակով անցկացվող հրապարակային մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը (այսուհետեւ՝ ՀՀ ԿԲ) հայտարարում է հրապարակային մրցույթ ՀՀ ազգային արժույթի 15-ամյակին նվիրված («Ազգային դրամի 15 տարին») արծաթե հուշադրամի ուրվագծերի ընտրության համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները:

Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել ՀՀ ԿԲ՝ ք. Երեւան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:

Մրցութային հայտերի ընդունման վերջին ժամկետն է 2008 թ. փետրվարի 14-ը, ժամը 16:00:

Մրցույթի հայտերի բացման օրն ու ժամն է 2008 թ. փետրվարի 18-ը, ժամը 17:00:

Մրցույթի արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է 2008 թ. փետրվարի 22-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթին մասնակցելու հրապարակային ծանուցումը տեղադրված է ՀՀ ԿԲ ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթին մասնակցելու նպատակով լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ ԿԲ-ի վճարային համակարգերի եւ դրամաշրջանառության կարգավորման վարչություն:

Հեռ.՝ +374 10 56 16 55 Ֆաքս՝ +374 10 56 74 23, 374 10 52 38 52
E-mail՝ emission@cba.am

ԿԲ մամուլի ծառայություն

Բռնկումներ Մ. Սարյանի ու նրա արվեստի շուրջ

Երեկ «Ուրբաթ» ակումբում կայացած մամլո ասուլիսին, որը հրավիրել էր Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարանի տնօրեն Ռուզան Սարյանը, հիմնականում խոսվել է Շահեն Խաչատրյանի տնօրենության շրջանի եւ վերջերս նրա հրատարակած «Թանգարանի զինվորը» գրքի մասին: Տկն Ռ. Սարյանը մի փոքրիկ պատիվ էլ արել է մեր թերթին: Գրեթե բառացի ներկայացնելով ասուլիսի նյութը, անգամ չուղղելով մեջբերված խոսքերը, մեզ իրավունք ենք վերապահում թերթի առաջիկա համարում անդրադառնալ հնչած մեղադրանքներին:

Երկար ժամանակ արվեստագետների ու արվեստասեր հասարակության ուշադրության կենտրոնում հայտնվել են Մ. Սարյանի տուն-թանգարանում տեղի ունեցող իրադարձությունները:

«Ուրբաթ» ակումբում հերթական անգամ արվեստաբան Շահեն Խաչատրյանի հասցեին վիրավորանքներով ու մեղադրանքներով հանդես եկավ վարպետի թոռնուհին, Մ. Սարյանի տուն-թանգարանի այսօրվա տնօրեն Ռուզաննա Սարյանը:

«Զուգեցի հանդուրժել այս իրավիճակը: Շատ բաներ հասարակությանը հայտնի չեն», ասում է նա ու ներկայացնում 40-ամյա թանգարանի պատմությունն ու «իրական» պատմությունները:

«1978-ին տեղի ունեցավ առաջին գողությունը եւ անհետացավ «Ղարաիլիսա» կտավը: Գողության երկրորդ դեպքը կապված էր Այվազովսկու կտավի հետ, իսկ 1992-ին տեղի ունեցավ զինված ավազակություն, ու տարան 4 կտավ»: Ըստ Ռ. Սարյանի, իրադարձությունները թանգարանի նախկին տնօրեն Շահեն Խաչատրյանի «անփույթ աշխատանքի» արդյունքն են: «Շահեն Խաչատրյանի տնօրինության օրոք վերահսկիչ չկար: Նա անպատասխանատու էր, այդ պատճառով էլ թանգարանում երեք անգամ գողություն տեղի ունեցավ», ասում է նա ու նշում, թե այդ անփութության պատճառով է, որ այսօր արվեստի բազմաթիվ գլուխգործոցներ կանգնած են ոչնչացման եզրին:

Ռ. Սարյանն ասաց, որ «անթույլատրելի է նկարների գոյության հաշվին ցուցահանդես կազմակերպել: 2003-ին Ֆրանսիայի Գրիմալդի դղյակում, ուր բացվել է նաեւ Պիկասոյի թանգարանը, կազմակերպվեց Սարյանի ցուցահանդեսը: Թանգարանը չուներ ջերմակայունացում ապահովող սարք, պատուհանները բաց էին դեպի Միջերկրական ծով: Հասկանալի է, որ այդպիսի պայմաններում Սարյանի կտավները երկար գոյատեւել չէին կարող: «Պոլսո շներն» արդեն վթարային վիճակում էին գտնվում ու պետք է անգամ չցուցադրեին: Իհարկե, վարկանիշը բարձր է՝ ցուցահանդես կազմակերպել Պիկասոյի թանգարանում, բայց պետք է նաեւ մտածել կտավների հետագայի մասին»:

Ռ. Սարյանը նշում է, թե տնօրենության գերխնդիրն է փրկել կտավները: Նրանք դիմել են համապատասխան ռեստավրացիոն կենտրոն եւ «այսուհետ ոչ մի փոքր ներկաշերտի կորուստ չենք ունենա»: Իսկ լը Մուլինոյի փաստաբան Անդրեա Սանտինիի հատկացրած գումարով վերանորոգվել են մի քանի ստեղծագործություններ: Այդ թվում «Երեւանյան բակը գարնանը» (1928) եւ «Արագած» (1925):

Ռ. Սարյանը նշում է, թե տնօրենի պաշտոնը ստանձնել է Լինսի հիմնադրամով թանգարանը վերանորոգելուց հետո, եւ այն պետք է լիներ բարվոք վիճակում: «Բայց 3 տարի չեմ կարողանում շինարարությունը վերջացնել՝ տանիքը կաթում է, կոյուղին, մանրահատակը խայտառակ վիճակում են: Ջեռուցման խնդիրն այդպես էլ չի լուծվում»:

Ստեղծված իրադրությունն ավելի բորբոքելու, թեժացնելու համար Ռ. Սարյանն անդրադարձավ Շ. Խաչատրյանի «Թանգարանի զինվորը» գրքին: «Շատ փաստեր աղավաղված են, շատ բաներ անընդունելի: Ինչպիսի միտում ունի իր հավաքչական գործը սկսել մի նկարի պատմությունից՝ «Գիշերային բնանկարը», որ պատկանում է Սարյանի ընտանիքին: Գնվել է Սարյանի կենդանության օրոք, կարելի է ասել Սարյանի դրամով, եւ կախվել թանգարանում՝ հանդիսանալով ընտանիքի սեփականություն: Անհասկանալի է, թե ո՞րն է իր արժանիքը»: Խոսքն, իհարկե, Շահեն Խաչատրյանի մասին է:

Ռ. Սարյանը ներկայացնում է նաեւ մի շարք կտավների «իրական» պատմությունները:

««Գիսաստղ» նկարը Ղազարոս Սարյանի սիրած նկարն է, որ զարդարում է նրա աշխատասենյակը: Գրքում պատմում է պատմություններ, որ չեն համապատասխանում իրականությանը: Ինչումն է նրա դերը՝ անհասկանալի է:

Ինձ վրդովեցրել է հատկապես «Արեւելյան սենյակի ինտերիեր» կտավի պատմությունը, որ թանգարանին նվիրել է Գուրգեն Յանիկյանը:

Գրքում զետեղված փաստերը սուտ են: Մտածում եմ՝ շուտով հրատարակվող «Հուշեր Սարյանի մասին» գրքում ինչ է գրելու»:

Մ. Սարյանի ընտանիքի անդամների ու տնօրենության մտահոգող ամենամեծ խնդիրը Սարյանի հեղինակային իրավունքի խախտման փաստն է:

«Հրապարակված ալբոմներում բազմաթիվ կեղծիքներ կան: Կեղծվում են Սարյանի կտավները եւ կտավների տակ Շահեն Խաչատրյանի ստորագրությունն է՝ որպես փորձագետի: Սարյանի կեղծ կտավներ են հայտնվել կանադական մասնավոր հավաքածուներում: Կեղծ կտավներ են հայտնվել անգամ Սոթբիսի աճուրդում եւ վերջին պահին կարողացանք կանխել, որպեսզի կատալոգում չհայտնվեն»:

Տարօրինակ է, որ այսպիսի ծանրակշիռ մեղադրանքներ անելու ժամանակ տիկին Սարյանի ձեռքի տակ չկան ապացույցներ եւ իրավաբանական փաստաթղթեր: Ռուզաննա Սարյանը հեղինակային կոպիտ խախտում է համարում նաեւ այն փաստը, որ Շ. Խաչատրյանի «Թանգարանի զինվորը» գրքի շապիկը զարդարված է Սարյանի կտավներով:

Ըստ Ռ. Սարյանի՝ մինչ գրքի ձեւավորումը, նախ պետք է խոսեին ընտանիքի անդամների հետ:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Բարեկամ բոլոր ազգերի» ավստրիական հեղինակավոր մրցանակը Հրանտ Դինքին

Նախորդ համարներից մեկում **«Ազգն»** արդեն տեղեկացրել է օրեր առաջ Վիեննայում տեղակայված միջազգային մամլո ինստիտուտի (IPI)՝ Հրանտ Դինքին հետմահու «Աշխարհի լրատվական ազատության հերոս» (World Press Freedo ու Hero) կոչմանն արժանացնելու մասին:

Այդ նույն օրը Ավստրիայի վարչապետարանի խորհրդաժողովների դահլիճում «Մարդու իրավունքների» համաշխարհային օրվա առիթով Ավստրիայի «Ավստրո-օտարերկրյա բոլոր ընկերությունների տանիք կազմակերպության» կողմից «Բարեկամ բոլոր ժողովուրդների» «Հոբելյանական մրցանակ-2007»-ը հետմահու շնորհվեց Հրանտ Դինքին: Մրցանակը, որ Ավստրիայում կարեւորներից մեկն է համարվում՝ 10.000 եվրո արժողությամբ, հանձնվեց Հրանտ Դինքի այրուն՝ Ռաքել Դինքին: Այս մասին տեղեկություններ մեզ հաղորդում է Ավստրա-հայկական մշակութային միության նախագահ **Ռազմիկ Թամրազյան-Հարությունյանը**, որից հարկ ենք համարում ներկայացնել մի քանի կարեւոր մանրամասներ եւս:

Վարչապետարանի կից պետքարտուղար տկն Հայդրուն Սիլհավին

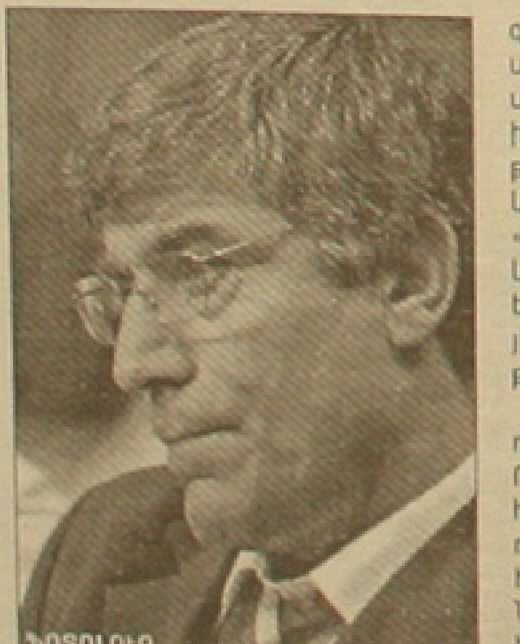

խոսել է Հրանտ Դինքի կատարած աշխատանքների, գաղափարական պայքարի մասին, չնայած կանխատեսելի վտանգներին: Նա անդրադարձել է հայ ժողովրդի պատմության ճակատագրական պահերին՝ հիշելով ավստրիացի գրող Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան 40 օրը» վեպը: Որից հետո նա Ռաքել Դինքին է հանձնել պատվոգիրն ու դրամական պարգեւը: «Հրանտ Դինքը՝ թուրք-հայկական «Ակօս» օրաթերթի գլխավոր խմբագիրը, աշխատեց սակայն խաղաղ աշխարհի համար, սակայն այս տարվա հունվարի 19-ին Կ. Պոլսում իր թերթի խմբագրության առջեւ, բաց փողոցում գնդակահարվեց»: Նա ավելացրել է, որ «Թուրքիայի համար մի չափանիշ կլինի, թե ինչպես կընկալեն այս երկրի քաղաքացիներն իրենց ազգային եւ կրոնական փոքրամասնությունների դրությունը»:

Շնորհակալությամբ ընդունելով պատվական պարգեւն, իր հերթին Ռաքել Դինքն ասել է. «Հրանտ Դինքը համոզված էր, որ պայմանական իրողությունները պետք է բացահայտել: Իմ ամուսինն ազատ խոսքի հերոս էր: Նրա միակ զենքը ճշմարտությունն էին ու իր գրությունները»: Տեղեկացնելով, որ ամուսինը գիտակից էր իր գործունեության հնարավոր հետեւանքին, նա ավելացրել է, որ «այժմ մի անգամ եւս սպանում են նրան, դժվարացնելով սպանության հետաքննման աշխատանքները: Այնքան ժամանակ, որ այսպիսի ոճրագործությունները չեն գիտակցվում, տեղի կունենան այսպիսի այլ սպանություններ»: «Հրանտ Դինք հիմնադրամ»-ը պետք է ամեն ջանք գործադրի նրա իդեալները կենդանի պահելու համար»:

Մ. Բ.

ՍՈԹԲԻՍ-ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ

Տիցիանի «Ապաշխարող Մագդաղենան» աճուրդի կհանվի

Իտալացի հռչակավոր նկարիչ Տիցիանի (Տիցիանո Վեչելլիո) «Ապաշխարող Մագդաղենա» կտավը 2008-ի հունվարի 24-ին վաճառքի կդրվի Նյու Յորքի «Սոթբի» աճուրդային կենտրոնում: Փորձագետների նախնական գնահատումների համաձայն, Վերածննության դարաշրջանի այս գլուխգործոցը պետք է որ արժենա 4-6 մլն դոլար:

Տիցիանն ստեղծել է այս գործի մի քանի պատճեն: Վաճառվողը դրանցից մեկն է, հաղորդում է «Սոթբիի» կայքէջը:

Կտավը 1560-ականներին ստեղծվել էր Իսպանիայի Ֆիլիպ 2-րդ թագավորի համար եւ այնպիսի մեծ հաջողություն էր ունեցել, որ 100 ոսկե դուկատով վաճառվել էր իտալացի մի մեծահարուստի:

Նկարիչը միապետի համար կերտել էր նկարի պատճենը: Ընդհանուր առմամբ հայտնի է առնվազն երեք նմանօրինակ դիմանկար: Դրանցից մեկը 1850-ից գտնվում է Էրմիտաժում եւ գնված է Բարբարիգո ընտանիքից:

«Սոթբիում» վաճառքի հանվող նկարը պատկանել է մի մասնավոր հավաքորդի, որի անունը չի հրապարակվում: Այս նկարը վերականգնված է 2001-ին:

Գ. Բ.

Հայրենիքում մեծարեցին Հակոբ Մանուկյանին

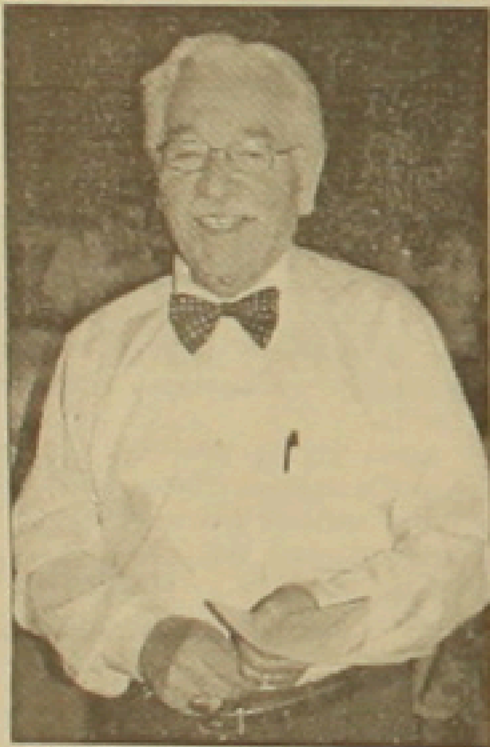

Կանադահայ կոմպոզիտոր, խմբավար, գրող Հակոբ Մանուկյանի երեւանյան մեծարման ցերեկույթին ներկա էին անվանի կոմպոզիտորներ, երաժշտագետներ, գրողներ ու շատ հյուրեր: Խնկո-Ապոր անվան գրադարանի դահլիճը լեփ-լեցուն էր: Նա ծնվել է Հալեպում, երաժշտական կրթությունը կատարելագործել Անգլիայում, ԱՄՆ-ում: Նաեւ ուսանել է Կիպրոսի Մելգոնյան հանրահայտ վարժարանում: Հակոբ Մանուկյանը Եթովպիայում (Ադիս-Աբեբայում) 18 տարի շարունակ զբաղվել է եթովպացիների հոգեւոր երաժշտության ձայնագրությամբ, մշակումներով: Մեծարման ցերեկույթի բանախոս, արվեստագիտության թեկնածու, Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Արաքսի Սարյանը նշեց. «Հակոբ Մանուկյանը եթովպական հոգեւոր բազմաթիվ մեղեդիներ է ձայնագրել, նոտագրել, ուսումնասիրելով երաժշտության ոճական առանձնահատկությունները, լադային, ռիթմաինտոնացիոն հատկությունները, որի արդյունքում ի հայտ է բերել 14 պատարագ»: Այս աշխատանքը բազմաշնորհ երախտավորը համատեղել է հայ երգ-երաժշտության տարածման եւ ուսուցման գործին՝ աշխատելով եթովպական Սբ. Գեւորգ եկեղեցում եւ Կեւորկով վարժարանում: Հակոբ Մանուկյանի ստեղծագործություններում հստակ ընդգծվում են հայ ազգային երաժշտության բնորոշ ռիթմաինտոնացիաները, որոնք հաստատում են, որ տիրապետում է ինտոնացիոն տարբեր ակունքների հնչերանգներին: Նրա ստեղծագործությունները բազմաթիվ են եւ բազմաժանր: Նախապատվությունը տալով երգային ժանրին, Հ. Մանուկյանը օգտվել է Վ. Թեքեյանի, Ն. Զարիֆյանի, Վ. Մավյանի, Վ. Տերյանի, Ավ. Իսահակյանի, Ե. Չարենցի բանաստեղծություններից: Բացի այդ, Հակոբ Մանուկյանի գրական ստեղծագործությունները լրացնում են հայազգի արվեստագետի նկարագիրը՝ «Տիրուհի», «Իմ գիրքը», «Քամանչիստ Ռուբենի հուշերը» բազմաթիվ պատմվածքները առանձնանում են: Հ. Մանուկյանը բեղուն գործունեություն է ծավալել նաեւ հայ երաժշտության խմբերգային արվեստի ժանրում: Հոբելյարը մեծարման ցերեկույթին բազմաթիվ ողջույնի ու գնահատանքի ուղերձներ ստացավ: «**Ազգի**» հետ զրույցի ժամանակ Հակոբ Մանուկյանը նշեց, որ հաջորդ տարի, կրկին հայրենիքում, ՀՀ մշակույթի նախարարության հովանավորությամբ կկայանա հեղինակային համերգ: Ցերեկույթի ընթացքում հնչեցին Հ. Մանուկյանի ստեղծագործություններն անվանի երաժիշտների, երգիչների կատարմամբ:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Անձամբ ճանաչում եմ

1992-ի ամռանը աղետի (երկրաշարժ) գոտուց, Եգիպտոսի Ռամկավար կուսակցության հրավերով, շուրջ երեսուն երեխաներ էինք տարել, որոնք եւ հանգրվանել էին համանուն կուսակցության տարածքում, ռոմանտիկ՝ վրանների տակ: Ընդունումը եւ վերաբերմունքը գեր-գերազանց էր: Արժանացանք նաեւ եգիպտահայ մյուս կուսակցությունների բարությանն ու ուշադրությանը: Եվ ուր էլ որ գնայինք (մեզ շատ տեղեր տարան), մեզ միշտ ուղեկցում էր պրն Թերզյանը՝ իր անչափ ուշադիր վերաբերմունքով եւ բարեհամբույր ժպիտով ու մեկին-մեկին հետաքրքրվում յուրաքանչյուրիս հալ ու քեֆով: Համոզված եմ, որ միակը չէինք, որ արժանանում էինք նրա (եւ ոչ միայն) հոգատար վերաբերմունքին, քանզի վստահ էինք, որ այն պրն Թերզյանի մեծ սրտի՝ բնավորության գիծն էր: Հույսով եմ, որ այն ժամանակվա երեխաներից, հիմա արդեն մեծացած, պիտի հիշեն (եւ կարձագանքեն) եգիպտահայ համայնքի պայծառ ընդունելությունն ու մարդկային վերաբերմունքը, որի մեջ իր մեծ բաժինն ուներ այժմ արդեն ԿԱՀԻՐԵԻ ՀԲԸՄ-Ի ՊԱՏՎՈ ՆԱԽԱԳԱՀ պրն Պերճ Թերզյանը, որի առթիվ էլ ջերմ շնորհավորում եմ նրան, ցանկանալով միշտ թեժ պահել հայրենասեր սրտի կրակն ու ոգին, նաեւ հաջողություն:

Հարգանքներով՝
ՆՈՒԲԱՐ ՄԱԼՈՅԱՆ
Հայաստանի եւ Իսրայելի կոմպոզիտորների միության անդամ
Հայֆա, Իսրայել

Համատեղ ջանքերով նպաստենք հայկական սպորտի նվաճումներին

Նախարարն ամփոփեց մրցաշրջան-2007-ի արդյունքները

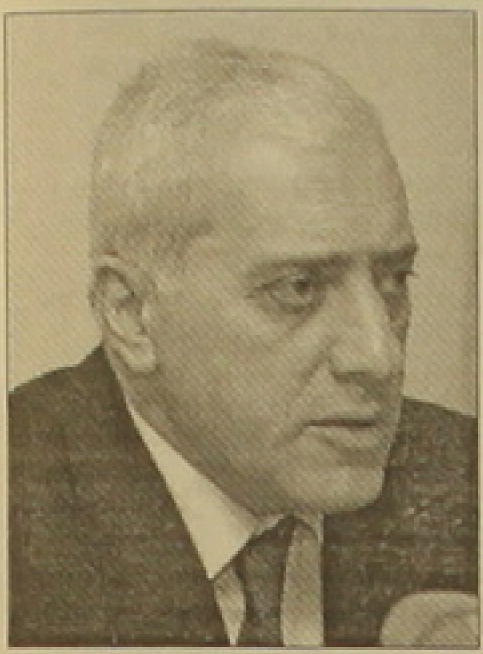

Սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի նախարար Արմեն Գրիգորյանը երեկ լրագրողների հետ հանդիպմանն ամփոփեց մրցաշրջան-2007-ում նախարարության կատարած աշխատանքները եւ ծանոթացրեց հաջորդ տարվա ծրագրերին: Նա նշեց, որ նախարարության գործունեության կենտրոնում է եղել բնակչության առողջ ապրելակերպի պրոպագանդումն ու տարբեր մարզաձեւերի ազգային հավաքականների նախապատրաստության համար անհրաժեշտ մարզումային պայմանների ստեղծումը:

Մասսայական սպորտի պրոպագանդման եւ զարգացման գործում նախարարը կարեւորեց 10 խոշոր միջոցառումների անցկացումը: Դրանցից առաջինը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հովանու ներքո անցկացվող «Լավագույն մարզական ընտանիք» միջոցառումն է, որի եզրափակիչ փուլն անցկացվեց Ծաղկաձորում: Այս տարի այդ մրցումներին մասնակցել է 105 ընտանիք: Տարեցտարի մասնակիցների թիվն աճում է:

Մասսայական սպորտի զարգացմանը նպաստում են նաեւ հանրակրթական դպրոցների սպարտակիադաները, որ անցկացվում են 6 մարզաձեւերից եւ ընդգրկում են մեծ թվով դպրոցականների: 2008-ին նախատեսվում է մարզական ճամբարների հիմնումը: Այս ծրագիրը նախարարությունը կիրագործի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հետ համատեղ: Մարզերից կընտրվեն երեխաներ, որոնք ճամբարում կընդգրկվեն տարբեր մարզաձեւերի խմբակներում: Նախատեսվում է վերսկսել Սպորտլանդիաների անցկացումը եւ դրանց լուսաբանումը Հանրային հեռուստատեսությամբ:

Որոշակի փոփոխություններ են նախատեսվել մանկապատանեկան սպորտի մասին օրենքում, որն արդեն ԱԺ-ում առաջին ընթերցմամբ ընդունվել է: 2008-ից ուժի մեջ կմտնեն սպորտի վաստակավոր վարպետ եւ վաստակավոր մարզիչ կոչումները, որոնք կշնորհվեն արժանիներին: Աշխատանքներ են տարվել մարզիչ-մանկավարժների աշխատավարձերը բարձրացնելու ուղղությամբ: Նախագիծը կքննարկվի կառավարությունում փետրվարին: Դա հնարավորություն կընձեռի մոտ 2000 մարզիչների սոցիալական վիճակը որոշակիորեն բարելավելու:

Աշխատանքներ են տարվել նաեւ մարզակառույցների վերանորոգման ուղղությամբ: Եթե մի քանի տարի առաջ լուրջ հիմնախնդիր էր ծնում ախոյաններին մարզումների անցկացումը, ապա այժմ հնարավորություն կա շուրջ տարին պարապելու: Ընդհանուր առմամբ 59 մարզակառույցներ հիմնովին վերանորոգվել ու ժամանակակից տեսքի են բերվել:

Մեծ սպորտի բնագավառում նախարարությունը տարբեր մարզաձեւերից Հայաստանի 78 առաջնություն է անցկացրել, որին մասնակցել են 5104 մարզիկներ: Կազմակերպվել է 113 ուսումնամարզական հավաք 3050 մարզիկով: Մեր մարզիկները մասնակցել են միջազգային 114 մրցաշարերի, աշխարհի եւ Եվրոպայի 74 առաջնությունների, որոնցում ընդհանուր առմամբ արժանացել են 104 մեդալի:

Նախարարը կարեւորեց նաեւ Համահայկական խաղերի հաջող անցկացումը, որին այս անգամ մասնակցեցին ռեկորդային թվով (97) քաղաքների մարզիկներ: 2009-ին Համահայկական խաղեր կանցկացվեն բասկետբոլից ու ֆուտբոլից, իսկ Ծաղկաձորում տեղի կունենան ձմեռային առաջին խաղերը: 2008-ը վարկանիշային կլինի ձմեռային մարզաձեւերի ներկայացուցիչների համար: Սովորաբար մեր մարզիկները ձմեռային օլիմպիադաներում հանդես են գալիս դահուկավազքի, լեռնադահուկային սպորտի, գեղասահքի եւ բոբսլեյի (այս մարզաձեւում հանդես են եկել ամերիկահայ մարզիկներ) մրցումներում: Նախարարը հույս հայտնեց, որ դրանց կմիանա նաեւ բիաթլոնը:

Արմեն Գրիգորյանն անդրադարձավ նաեւ Պեկինի օլիմպիական խաղերին մեր մարզիկների նախապատրաստությանը: Նա տեղեկացրեց, որ ստեղծվել են հանրապետական նախապատրաստական շտաբ ՀԱՕԿ-ի նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի գլխավորությամբ, ինչպես նաեւ կառավարական կազմկոմիտե ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանի ղեկավարությամբ, որոնք կկոորդինացնեն նախապատրաստական բոլոր աշխատանքները: Արտերկրի ֆիրմաներից մեկի հետ արդեն պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել օլիմպիական հանդերձանքի հարցում: Մարզիկների շքերթային մարզահագուստը պատվիրվել է «Արեւիկ» մոդելային ընկերությանը, որի ներկայացրած 3-4 տարբերակներից ընտրություն կկատարվի: Կառավարությունն արդեն գումար հատկացրել է օլիմպիական խաղերի նախապատրաստության համար: Այս օրերին Ծաղկաձորում ուսումնամարզական հավաք են անցկացնում ըմբիշներն ու ծանրորդները: Այսօրվա դրությամբ մեր մարզիկներն արդեն 12 ուղեգիր են նվաճել: Հաջորդ տարի կայանալիք Եվրոպայի առաջնություններում ու վարկանիշային երկու մրցաշարերում մեր մարզիկները կփորձեն եւս օլիմպիական ուղեգրեր նվաճել: Արմեն Գրիգորյանի կարծիքով, Պեկինում հանդես կգան 20-25 հայ մարզիկներ:

Ամփոփելով 2007-ում նախարարության կատարած աշխատանքները, Արմեն Գրիգորյանը այն գնահատեց բավարար: Նա նշեց, որ ամեն ինչ պետք է արվի Պեկինի օլիմպիական խաղերում հնարավորինս հաջող հանդես գալու համար: Նաեւ տեղեկացրեց, որ 2009-ից գործողության մեջ է մտնելու ֆեդերացիաների ֆինանսավորման նոր կարգը, որը հաշվի է առնելու յուրաքանչյուր մարզաձեւի ներկայացուցիչների նվաճումները:

Անդրադարձ եղավ նաեւ արեւելյան մարզաձեւերին: Արմեն Գրիգորյանը տեղեկացրեց, որ նախարարությունում ստեղծվել է այդ մարզաձեւերի աշխատանքը կոորդինացնող բաժին: Այսօր արդարադատության նախարարությունում գրանցված են այդ մարտարվեստների 100-ից ավելի ֆեդերացիաներ: Նախարարության խնդիրն է պարզել, թե արդյոք բոլո՞րն են ճիշտ աշխատում, մարզիչներն իրավունք ունե՞ն մարզելու երեխաներին:

Վերջում նախարարը շնորհակալություն հայտնեց մարզական լրագրողներին հայկական սպորտի իրադարձությունները լուսաբանելու համար, շնորհավորեց նրանց եւ մարզիկների գալիք Ամանորը:

Մեյվեզերը հետաքրքրվում է առանց կանոնների մենամարտերով

Կիսամիջին քաշային կարգում WBC-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Ֆլոյդ Մեյվեզերը մտադիր է ուժերը փորձել առանց կանոնների մենամարտերում, որոնք ներկայում մեծ մասսայականություն են վայելում եւ լրջորեն մրցակցում են բռնցքամարտի հետ: Ֆլոյդը հանդիպել է միլիարդատեր Մարկ Կյուբենի հետ, որի պրոմոութերական գրասենյակը զբաղվում է նման մենամարտերի կազմակերպմամբ: Քննարկվել է Մեյվեզերի մասնակցության հարցը:

Մեյվեզերը Կյուբենի հետ ծանոթացել էր «Պարեր աստղերի հետ» հեռուստաշոուի ժամանակ, իսկ Ռիկի Հատոնի հետ մենամարտում միլիարդատերը նրան ուղեկցում էր ռինգ դուրս գալիս եւ կռվելիս: Այժմ Կյուբենը հույս ունի, որ Մեյվեզերը կմասնակցի իր կազմակերպած շոուներից մեկին եթե ոչ մարզիկի, ապա հրավիրված մարզչի կամ պրոմոութերի կարգավիճակով:

«Մենք նախատեսում ենք Մեյվեզերին ծանոթացնել մարզումների համար նախատեսված մարզադահլիճներին, որտեղ նա պատկերացնի մարզաձեւը: Նա հասկանում է, որ իրեն դժվար կլինի ներգրավվել առանց կանոնների մենամարտերում: Սակայն այս կամ այն կարգավիճակով նա կներգրավվի այս մարզաձեւում: Եթե նրան 30 մլն դոլար խոստանամ, կարծում եմ կհամաձայնվի մենամարտել: Իսկ եթե չհամաձայնվի, ապա կարող է մարզել մարզիկներին, իր փողերը ներդնել այս գործում, մարզիկներին սովորեցնել բռնցքամարտել, նրանց որակները բարելավել», նշել է Մարկ Կյուբենը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է արտաքին մրցույթ` ՀՀ ԿԲ կանխիկ դրամով գործառնությունների վարչության դրամանիշերի վերահաշվարկի եւ տեսակավորման բաժնի **«հսկիչ»** թափուր աշխատատեղի համալրման համար:*

Աշխատանքի նպատակն է. դրամական արժեքների վերահաշվարկի իրականացման հսկողություն:

Աշխատատեղի հիմնական պարտականություններն են.

Ընդունում է առհաշիվ գումար դրամապահոցից եւ այն ընդունման-հանձնման գրքով բաժանում է գանձապահների միջեւ:

Վերահսկում է գանձապահի կամ թղթադրամներ տեսակավորող համակարգերի կատարած աշխատանքը վերահաշվարկի ընթացքում:

Ընդունում է գանձապահներից ընդունման-հանձնման գրքով վերահաշվարկված գումարները եւ դրանք ամբողջությամբ ընդունման-հանձնման գրքով հանձնում է դրամապահոց:

Օրվա վերջում ամփոփում է վերահաշվարկի դրամարկղի դրամապահոցը:

Ձեւակերպում է ՀՀ ԿԲ դրամարկղից ստացված եւ դրամարկղին հանձնված գումարները եւ հաշվառում «Գործառնական օր» համակարգում:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների շրջանակը.

Բարձրագույն կրթության պարագայում` 6 ամսվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ Կենտրոնական բանկում կամ 1 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում` դրամարկղային գործառնություններ (խորացված), դրամների պաշտպանական եւ վճարունակության հատկանիշները (խորացված), դրամանիշերի տեսակավորող ավտոմատ համակարգերի աշխատանքի տեխնոլոգիա (խորացված):

Լեզուների իմացություն` հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների իմացություն (ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուները` սարքավորումները շահագործելու նպատակով):

Անհրաժեշտ հմտություններ` համակարգչով աշխատելու հմտություն (MS Office, «Գործառնական օր» ծրագրի, թղթադրամները հաշվող ավտոմատ համակարգի ծրագրի իմացություն), թղթադրամներ հաշվող եւ ստուգող սարքերի հետ աշխատելու հմտություն, դրամն արագ եւ անսխալ հաշվելու ունակություն:

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը` 2008թ. հունվարի 12-ը

Աշխատավարձը` 149 500 դրամ

Պահանջվող փաստաթղթերը.

- դիմումի ձեւ (ձեւը զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am /«Մեր մասին»/«Թափուր աշխատատեղեր» բաժնում, կամ տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում):

Դիմումի ձեւը կարող է ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով` hrm@cba.am հասցեով:

Մրցութային հարցաշարը եւ Կենտրոնական բանկում մրցույթների անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղված է Կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում (www.cba.am) կամ տրվում է Կենտրոնական բանկում:

Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել` 56-14-40 եւ 06-35 (ներքին):

ԿԲ մամուլի ծառայություն

Սարգսյանն առաջին կես միավորը վաստակեց

Իսպանիայի Պամպլոնա քաղաքում ընթացող շախմատի միջազգային մրցաշարում կայացավ 3-րդ տուրը: Գաբրիել Սարգսյանն առաջին կես միավորը վաստակեց` ոչ-ոքի ավարտելով պարտիան Սերգեյ Մովսիսյանի հետ: Խաղաղ ելք ունեցան նաեւ Բելյավսկի-Վալեխո, Զոբավա-Վանգ մրցախաղերը: Միակ հաղթանակն իր օգտին գրանցեց Իբրահիմ Խամրակուլովը, որը պարտության մատնեց Մաքսիմ Ռոդշտայնին:

3 տուրից հետո մրցաշարային աղյուսակը 2,5 միավորով գլխավորում է Ֆրանցիսկո Վալեխոն: Նրան հետապնդում է Ալեքսանդր Բելյավսկին (2 միավոր): 1,5-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Սերգեյ Մովսիսյանը, Իբրահիմ Խամրակուլովը, Մաքսիմ Ռոդշտայնն ու Յու Վանգը: Մեկ միավոր ունի Բայադուր Զոբավան, իսկ Գաբրիել Սարգսյանը կես միավորով եզրափակում է աղյուսակը:

«Արսենալը» կօգնի Բեքհեմին

Ամերիկյան «Լոս Անջելես Գելեքսիում» հանդես եկող Դեյվիդ Բեքհեմը հունվարի սկզբից կսկսի մարզվել Լոնդոնի «Արսենալում»` նախապատրաստվելով ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանին, որը մեկնարկելու է մարտի 29-ին: «Արսենալի» ընտրությունը պայմանավորված է այն բանով, որ ակումբի մարզաբազան շատ մոտ է գտնվում իր տանը:

«Մենք կօգնենք նրան լավ նախապատրաստվել մրցաշրջանին եւ լավ մարզավիճակ ձեռք բերել: Նա հավաքականի կազմում 99 հանդիպում է անցկացրել եւ շատ կցանկանայի, որ փետրվարին շվեյցարացիների հետ ընկերական խաղում 100-րդ անգամ խաղադաշտ դուրս գար: Իսկ դրա համար անհրաժեշտ է, որպեսզի նա լավ մարզավիճակում գտնվի», նշել է «Արսենալի» գլխավոր մարզիչ Արսեն Վենգերը:

32-ամյա Բեքհեմը «Լոս Անջելես Գելեքսիի» կազմում վերջին հանդիպումն անցկացրել է դեկտեմբերի 1-ին, Նորզելանդական «Վելինգտոն Խարիկեյնս» թիմի հետ: Արսեն Վենգերը բացառել է Բեքհեմի մասնակցությունն «Արսենալի» կազմում Անգլիայի առաջնության հանդիպումներին ձմռան այս շրջանում:

Կոբի Բրայանտի ռեկորդային ցուցանիշը

«Նյու Յորքի» հետ հանդիպման ժամանակ վաստակելով 39 միավոր, «Լեյքերսի» առաջատար Կոբի Բրայանտը դարձավ բասկետբոլի ազգային ընկերակցության պատմության մեջ ամենաերիտասարդ բասկետբոլիստը, որ հաղթահարեց 20 հազար միավորի սահմանագիծը: Նա այդ ցուցանիշին հասավ 29 տարեկան 122 օրականում: Նախորդ ռեկորդը պատկանում էր լեգենդար Ուիլ Չեմբեռլենին, որը նման արդյունքի էր հասել 29 տարեկան 134 օրականում: Երրորդն այդ ցանկում մեկ այլ լեգենդար բասկետբոլիստ Մայքլ Ջորդանն է` 29 տարեկան 326 օրական:

Բրայանտին ռեկորդային արդյունքի հասնելու համար պահանջվեց 811 խաղ: Նա դարձավ 31-րդ բասկետբոլիստը, որին հաջողվեց 20 հազար միավոր վաստակել:

«Ռեկորդը գերազանցել «Մեդիսոն Սքվեր Գարդենում» շատ պատվաբեր է: Չէ՞ որ Նյու Յորքը բասկետբոլի յուրօրինակ Մեքքան է: Բոլորից շատ սիրում եմ խաղալ հենց այնտեղ», հայտարարել է Կոբի Բրայանտը:

ԱԶԳ

Ծանուցում

VIVAcell

Ձեր ընտրանքը

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ

«Ղ-Տելեկոմ» ՓԲԸ-ն դիմել է ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովին՝

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում 15 ԳՀց եւ 23 ԳՀց ռադիոհաճախականությունների տիրույթներից համապատասխանաբար 14784.5-15330.5 ՄՀց եւ 22330-23530.5 ՄՀց շերտերում ռադիոռելեային կապի 150 կապուղիների ռադիոհաճախականությունների օգտագործման թույլտվություն ստանալու համար:

«Ղ-Տելեկոմ» ՓԲ ընկերություն

ՀՀ, ք. Երեւան, Արգիշտի 4/1,
Հեռ. +37410568777
Ֆախս. +37410569222
E-mail: info@vivacell.am

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից ծրագրային ապահովման ձեռքբերման նպատակով կազմակերպություն ընտրելու համար հրապարակային մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է հրապարակային մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կարիքների համար ծրագրային ապահովման ձեռքբերման նպատակով մատակարար կազմակերպություն ընտրելու համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության եւ օտարերկրյա իրավաբանական անձինք, որոնք մրցույթի հայտը ներկայացնելու պահին չունեն ժամկետանց պարտավորություններ՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային եւ սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով:

Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:

Մրցութային հայտերի ընդունման վերջին ժամկետն է 2008թ. հունվարի 25-ը, ժամը 16-00:

Մրցույթի հայտերի բացման օրն ու ժամն է 2008թ. հունվարի 29-ը, ժամը 16-00:

Մրցույթի արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է 2008թ. հունվարի 31-ին, ժամը 16-00:

Մրցույթին մասնակցելու հրապարակային ծանուցումը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում(WWW.CBA.AM): Մրցույթին մասնակցելու ծանուցումը, ինչպես նաեւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ, տեղեկատվական եւ հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների վարչություն:

Հասցեն՝ 0010 Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 6,
հեռ. (+374 10) 54-25-82

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-08/1» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ ազգային վիճակագրության ծառայության կարիքների համար տվյալների հիմնապահեստների (բազաների) հետ կապված գործունեության (ինտերնետ) ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-զալ» ՍՊԸ 247230066158 Հ/Հ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ի.Քոչարյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 12.00-ին:

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» կենտրոն

«ՆՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ»

Ամենամսյա սեմինարներ

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» կենտրոն՝ Մ. Բաղրամյան 24դ, 54-24-81, 54-74-81

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է արտաքին մրցույթ՝ ՀՀ ԿԲ կանխիկ դրամով գործառնությունների վարչության Դրամանիշերի վերահաշվարկի եւ տեսակավորման բաժնի «**գանձապահ**» թափուր աշխատատեղի համալրման համար:*

Աշխատանքի նպատակն է. դրամական արժեքների վերահաշվարկի, տեսակավորման եւ փաթեթավորման իրականացում թղթադրամները եւ մետաղադրամները հաշվող եւ տեսակավորող համակարգի միջոցով:

Աշխատատեղի հիմնական պարտականություններն են.

Նախապատրաստում է դրամանիշեր հաշվող եւ տեսակավորող համակարգը:

Հաշվող եւ տեսակավորող սարքի միջոցով վերահաշվում է գանձապահի կողմից նախապատրաստված դրամանիշերը:

Կազմում է ամփոփ հաշվետվություն աշխատանքի վերջում:

Հսկիչ գանձապահից ընդունում է առհաշիվ գումար ընդունման-հանձնման գրքով այն նախապատրաստելով վերահաշվարկ կատարելու համար:

Վերահաշվարկված միտանի դրամանիշերը համեմատում է համակարգի տվյալների հետ, սահմանված ձեւով ձեւավորում է ըստ անվանական արժողության կապոցների եւ պարկերի:

Ամփոփում է արժեքները՝ աշխատանքն ավարտելուց հետո:

Օրվա վերջում վերահաշվարկված գումարներն ամբողջությամբ ընդունման-հանձնման գրքով հանձնում է վերահաշվարկի հսկիչ գանձապահին:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների շրջանակը.

Բարձրագույն կրթության պարագայում՝ 6 ամսվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ Կենտրոնական բանկում կամ 1 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում՝ դրամարկղային գործառնություններ (խորացված), դրամների պաշտպանական եւ վճարունակության հատկանիշները (խորացված):

Լեզուների իմացություն՝ հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների իմացություն (ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուները՝ սարքավորումները շահագործելու նպատակով):

Անհրաժեշտ հմտություններ՝ համակարգչով աշխատելու հմտություն (MS Office, թղթադրամները հաշվող ավտոմատ համակարգի ծրագրի իմացություն), թղթադրամներ հաշվող եւ ստուգող սարքերի հետ աշխատելու հմտություն, դրամն արագ եւ անսխալ հաշվելու ունակություն:

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը՝ 2008թ. հունվարի 12-ը

Աշխատավարձը՝ 89 700 դրամ

Պահանջվող փաստաթղթերը.

- դիմումի ձեւ (ձեւը զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am /«Մեր մասին»/«Թափուր աշխատատեղեր» բաժնում, կամ տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում)

Դիմումի ձեւը կարող է ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ hrm@cba.am հասցեով:

Մրցութային հարցաշարը եւ Կենտրոնական բանկում մրցույթների անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղված է Կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում (www.cba.am) կամ տրվում է Կենտրոնական բանկում:

Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել ՝ 56-14-40 եւ 06-35 (ներքին):

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ-ում Վրաստանի հյուպատոսարանի պաշտոնական հայտարարություն

2008 թ. հունվարի 5-ի Վրաստանի նախագահական արտահերթ ընտրությունների հետ կապված, Վրաստանի բոլոր այն քաղաքացիները, ովքեր քվեարկության օրը լինելու են Հայաստանի տարածքում եւ դեռ չեն հաշվառվել հյուպատոսարանում, ընտրություններին մասնակցելու համար պարտավոր են հյուպատոսական հաշվառման կանգնել (անվճար) ՀՀ-ում Վրաստանի հյուպատոսարանում (ք. Երեւան, Արամի փ. 42):

Ներկայանալ մինչեւ դեկտեմբերի 30-ը, ժամը 15.00, անձնագրով եւ Վրաստանի քաղաքացու անձը հաստատող փաստաթղթով:

ՀՀ-ում Վրաստանի հյուպատոսարան

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԿԱՐԵՎՈՐ Է

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միությունը նպատակահարմարության տեսակետից հայտնում է.

- Խորհուրդ չի տրվում ծխահեռացման խողովակների միացումներն իրականացնել ծալխավոր փայլաթիթեղյա ճկուն խողովակներով:
- Գազասարքերի միացման թիթեղյա խողովակների հորիզոնական տեղամասերի ընդհանուր երկարությունը պետք է լինի 3.0 մետրից ոչ ավելի եւ ունենա 3-ից ոչ ավելի խողովակի տրամագծից ոչ պակաս կորացման շառավղով անկյունակներ:
- Միացման թիթեղյա խողովակները պետք է մտցվեն մեկը մյուսի մեջ դրանց տրամագծի կեսից ոչ պակաս չափով ծխագազերի շարժման ուղղությամբ:
- Միացված ծխահեռացման խողովակների ուղղահայաց տեղամասի չափը, հաշված գազասարքի ծխահեռացման կարճախողովակի հիմքից մինչեւ հորիզոնական մասը, պետք է լինի 0.5 մետրից ոչ պակաս, իսկ 2.7 մետր բարձրություն ունեցող շինություններում՝ 0.15 մետրից ոչ պակաս:
- Ծխահեռացման թիթեղյա խողովակների հորիզոնական տեղամասերը պետք է ունենան 1 գծամետրի վրա 1 սմ-ից ոչ պակաս թեքություն՝ դեպի տեղադրված գազասարքը:

ՄԻԱՑՄԱՆ ԹԻԹԵՂՅԱ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԱՄ ՁԵՎԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ՏՐԱՄԱԳԾԵՐԻ ՆԵՂԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑՈՒՄ ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԴԻՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՏԵՂԾՈՒՄԸ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌ ԴԱՌՆԱԼ:

Արգելվում է օգտվել գազասարքերից, եթե՝

- ստուգված չէ ծխաօդատար ուղիների սարքինությունը,
- ծխաօդատար ուղիներում բացակայում է քարշը կամ առկա է հետադարձ քարշ:

ՀՈԴՎԱԾԸ ԸՆԹԵՐՑԵԼՈՒ ԸՆԿԱԼԵՔ ՈՐՊԵՍ ՆՊԱՏԱԿԱՀԱՐՄԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿՅՈՒՆ

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության խորհուրդ

ՈՉ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 25.12.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ [illegible]